

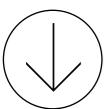
Hobulet

Hobulet 11/2019

Měsíčník MČ Praha 7

3 Potkáváme je	Kreslídka na těla Elis
4 Aktivní 7	Vše, co byste měli vědět
9 What's up	Výběr zpráv v angličtině a ukrajinském
10 Téma	Samet na Sedmičce
16 Rozhovor	O Karlu Krylovi, poslechovkách i revoluci s Jiřím Černým
20 Kulturní přehled	Přehled kulturního dění na Sedmičce
22 Kultura	Pozvánky na zajímavé kulturní akce
24 Zaostřeno	Stop týrání seniorů
26 Archiv	Jak se žilo v Praze 7 před 135 lety?
28 Hyde Park	Budoucnost Bubnů - názory zastupitelů
30 Dětem	Víš, po kom jsi?
31 Stalo se	Co se stalo v říjnu a nemělo by vám ujít
32 Info	Další praktické informace

Inspirujte Hobulet

Máte tip na článek nebo zajímavou osobnost? Napište nám na email: hobulet@praha7.cz. Za inspiraci předem děkujeme.

Tak to vidí

Peter Fabo (*1983) je původně slovenský sochař a fotograf žijící v Praze. Vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, kde od roku 2010 působí také jako lektor. Kromě fotografií se věnuje i objektům, instalacím a autorským knihám. Vystavoval v Kjótu, Berlíně, Kolíně nad Rýnem nebo v belgickém Lutychu. Pro Hobulet nasnímal portréty tatérky Elis a Jiřího Černého.

Václav Havlíček (*1985) je ilustrátor, jenž svou kresbou doprovodil rubriku Téma a připravil obálku. Vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, podílel se na interiérech bistrov a pekáren Aromi, vystavoval v Česku i v USA, ilustroval časopisy Živel, Čilichilli nebo Nový prostor.

Most přes řeku Čas

Sloupek Jindřicha Šídla
Autor je novinář redakce Seznam.cz.

Čtyři a půl roku už na tomhle místě vycházejí tyto sloupy. Stalo se za tu dobu mnohé. Přestěhovali jsme se. Byli jsme čtyřikrát volit. Ve Stromovce už skoro opravili Šlechtovku. Zřitila se ovšem Trojská lávka, takže se k ní z Troje sucho nohou nedostanete. Z holešovické tržnice zmizely stánky trhovců. Byl otevřen tunel Blanka. Galerie DOX oslavila 10. výročí. Sparta nevyhrála titul. Život v naší městské části se zkrátka ubíral předpokládanými stezkami. A pak už to začíná být natolik složité, že je potřeba pomoci si přesnou citací novinových titulků i s datem.

„Zastánci slavného Libeňského mostu vyhráli. Žádné bourání, bude se opravovat.“ 25. února 2016

„Praha uzavřela Libeňský most. Přístupný zůstává jen pro cyklisty a chodce.“ 19. ledna 2018

„Praha si na chvíli oddychne, na Libeňský most se vrátily tramvaje i auta.“ 3. března 2018

„Pražští radní schválili zbourání Libeňského mostu. Nový je ekonomicky výhodnější, říká Krnáčová.“ 24. dubna 2018

„Libeňský most se boubat nebude. Primátor Hřib si nechá vypracovat studii opravy.“ 27. listopadu 2018

„Libeňský most se začne opravovat už letos. Dopravu to zatím neomezí.“ 22. ledna 2019

„Oprava Libeňského mostu zůstává v nedohlednu, do výběrového řízení se přihlásila jen jedna firma.“ 2. září 2019

„Praha zavře na dva roky Libeňský most. Bez náhrady.“ 14. října 2019

Výčet je to samozřejmě velmi neúplný, tento dramatický příběh o lidské touze a rozpadajícím se betonu prošel mnoha nečekanými zákrutami a mnohá další jej ještě jistě čekají.

Poslední verze ovšem praví, že most bude užaven v roce 2021, což zní samo o sobě dost podezřele, protože to je rok před komunálními volbami. Oprava by měla trvat dva roky. (Čti: Nikdo neví.) Cena: Dvě miliardy korun. (Čti: Nikdo neví.)

A hlavně, celá akce odřízně nás, obyvatele Mokrádu, od Palmovky a zbytku světa na východ od našich domovů, což jistě není důvod k citovému strádání, ale z praktických důvodů to může být - jednoduše řečeno - pěkný opruz. Plánovaný náhradní most nebude. „Automobilů tam zas tolík nejezdí,“ pravil náměstek primátora pro dopravu Adam Scheinherr, což samozřejmě svádí k otázce, kdy naposledy Libeňský most viděl a jestli o té věci mluvil například se starostou Prahy 7 a svým spolučlenkem z hnutí PRAHA SOBĚ Janem Čížinským, který ještě před necelými dvěma lety tvrdil, že Holešovice čeká bez náhradního mostu katastrofa. Tohle nevypadá ještě jako definitivní konec. Další zásadní informace očekáváme nejpozději v lednu - pokud ten most do té doby nespadne. ●

Patřím jinam

„Když jsem asi jako osmiletá potkala přítel své sestry, který měl na rameni vytetovaného válečníka, byla jsem naprostě fascinovaná. Od puberty jsem si čmárala fixami po rukou, aby to bylo co nejvíce vidět, a můj rodiče si postupně zvykali na mou přeměnu z princezny na panákče,“ vzpomíná tatérka Elis, která lidská těla zkrášluje už sedmým rokem.

První tetování jí v šestnácti vytvořila její kamarádká, která se to teprve učila. „Tehdy se tetovalo podle předloh z katalogu, vybraла jsem si motiv, obtisklo se to na krk a pak už následovala jen hodina bolesti. Dodnes si to pamatuju.“ Na své tělo si pak přidávala další obrázky.

„Ve dvaadvaceti jsem to rozjela ve velkém a nechala si potetovat celou ruku. Postupně došlo na všechny končetiny,“ glosuje Elis, která tím tenkrát chtěla dát společnosti jasné najevo, že patří jinam.

Dnes je podle Elis tetování ohromný trend a mezi mladými jsou skoro výjimkou lidé, kteří žádnou kérku nemají. „Skoro bych řekla, že je víc tatérů než klientů. V tetovacích potřebách si můžete pořídit jehličku s barvou a udělat si tetování sama na kolenně,“ směje se. Své zákazníky ale od kresbičky na kůži občas odrazuje.

„Nerada tetuju nějaké symboly, se kterými úplně nesouzinný - to radši doporučím jiný salon. Často se také snažím rozmluvit určité texty či oduševnělé citáty. Ty jsou totiž většinou produktem nějakého aktuálního duševního stavu, třeba melancholie nebo smutku, a to si připojmívat celý život fakt nechcete,“ vysvětluje.

Nefandí ani motivům dětských tváří, které si hrdí rodiče občas nechávají na svá těla zvěčnit.

„Realistika mě nebaví, tudíž mi ani nejde. Kdyby se to nepovedlo, nechťela bych být u toho. Kresba navíc po pár letech vybledne a stane se z ní nevzhledný flek. U nás to umí opravdu jen pár lidí. Nedávno jsem tetovala kamarádce na stehno Al Pacina a podle mě je to spíš Mickey Rourke, ale jí se to líbí,“ směje se. Nejoblíbenějším místem pro tetování je podle Elisiných zkušenosí vnitřní strana zápeští. Výjimkou nejsou ale ani různé linky v obličeji - takovou práci však Elis odmítá. „Obličeji už je na mě moc, přeci jen tam malívky pod žádné tričko neschováváte.“ Nejbolestitivějším místem jsou pak žebra, záda v okolí páteře a podkolenní jamka. „Mám sice různé oblbováky, ale podle mě bolestí k tetování prostě patří. Je třeba si ho zasloužit, takže to opravdu není pro každého.“

Občas se ale setkává s odsuzujícími pohledy. „Rada lidí má tetování stále spojené s kriminálem a občas se na mě v tramvaji někdo mračí. Někdy ale i spontánně zapředou hovor a zajímají se. Před pár lety si u mě dokonce nechala starší dáma na ruku vytetovat iniciály svých vnučat. Když jsme to poskládaly, vzniklo z toho slovo pako. Druhý den přišla pro něco podobného i její kamarádka,“ líčí s úsměvem Elis, která svými kresbami zdobí celou rodinu. „Děda mého přítele si přál kérku k narozeninám, tak ji má.“ ●

Text - Klára Janicki, foto - Peter Fabo

- Zprávy z radnice
- Pro seniory
- Akce a festivaly
- Komunita a neziskovky

Praha 7 dějinná

Sloupeček Jana Čížinského
Autor je starosta Prahy 7

Milí sousedé, nezapřu v sobě učitele historie a dnešní sloupeček věnuji listopadovým událostem a tím i dějinám Letné, našeho kopce, podle kterého se říká části naší čtvrti. Nejznámější části vrchu Letná byla odjakživa jeho pláň, jež dlouhá staletí fungovala jako cvičiště a seřidiště vojska a strategické místo před hradbami Prahy. Vojenské cvičiště koncem devatenáctého století nahradilo cvičiště sportovní. Konaly se zde první všeobecné slety, závody atletiky, cyklistiky i zápasové v kopané. Působily zde známé fotbalové kluby AC Sparta, SK Slavia a DFC Prag. Fotogenická Letná s Pražským hradem v pozadí lákala všechny režimy k vojenským přehlídkám. Komunisté zde pořádali kromě přehlídek i prvomájové průvody a postavili na Letné obří sochu diktátora Stalina, kterou ale záhy vyhodili do povětrí. Komunistickému režimu se naše Letná nakonec stala před třiceti lety osudnou. Zlomen sametové revoluce byl v úterý 25. a 26. listopadu 1989, kdy právě zde po týdu velkých demonstrací navazujících na brutální zákrok bezpečnostních sil dne 17. listopadu demonstrovalo na 800 tisíc lidí toužících po svobodě. A je to opět naše Letná, kde se letos konají velké demonstrace na podporu nezávislosti justice a za změnu stylu politiky v naší zemi. Slavíme 30 let svobody. Važme si toho, že ji máme. A snažme se předat svým dětem nejen svobodu, ale i vědomí její hodnoty. A tímto směrem jede i Prahou 7 podpořená výstava ve stanu na Letenské pláni nazvaná Komunikace 89. Přijďte se prosím na ni podívat. Stojí to za to.

Zasedání zastupitelstva

Zasedání zastupitelstva MČ Praha 7 je naplánováno na pondělí 4. listopadu od 17 hodin v místnosti č. 227 radnice. V 18 hodin jsou na programu dotazy a připomínky občanů. Jste srdečně zváni.

Co schválili zastupitelé v říjnu?

Zastupitelstvo na svém říjnovém zasedání schválilo připomínky k územní studii pro rozvojové území Holešovice Bubny-Zátorý. Praha 7 tak učinila další významný krok ke zformování budoucí podoby jednoho z největších a nejvýznamnějších brownfieldů v Praze. 97 připomínek městské části se věnuje struktuře území, objemu navrhovaných staveb, šířkám ulic, dobré prostupnosti celé oblasti, prostoru pro stromy v ulicích či pro parky a mnoha dalším otázkám vytvoření pestré a funkční čtvrti. S kompletními připomínkami MČ Praha 7 se můžete seznámit na webu radnice. Zastupitelé rovněž schválili uzavření smlouvy s Bytovým družstvem Veverkova, která městské části zajistí možnost využívat dlouhodobě nepřístupný objekt ve vnitrobloku. Po rekonstrukci zde bude možné umístit nové školské zařízení. Schváleno bylo také zateplení školky na Ortenově náměstí, na něž bude Praha 7 žádat o dotaci z OP životní prostředí. V neposlední řadě zastupitelstvo odsouhlasilo pokračování projektu Komplexní přístup k řešení bezdomovectví a sociálního vyloučení v Praze 7 v roce 2020, jehož cílem je pomoc lidem v těžkých životních situacích získat a udržet si práci a postavit se znovu na vlastní nohy. ●

→ www.praha7.cz

Se starostou u stolu

Srdečně vás zveme na další neformální setkání se starostou Janem Čížinským. Tentokrát se s vámi potkáme ve čtvrtek 21. listopadu od 18 hodin v restauraci Na Kovárně, Kamenická 17. Spolu s Janem Čížinským bude na vaše dotazy odpovídat také místostarostka Hana Třeštíková. Speciálním hostem tohoto setkání bude opět senátor za Prahu 7 Václav Hampl. ●

Sbírka ošacení

Radnice ve spolupráci s neziskovými organizacemi pořádá sbírku zimního oblečení pro potřebné. Čisté čepice, rukavice, šály, zimní boty a nové ponožky můžete přinést po předchozí dohotové na tel.: 739 409 031 do kanceláře č. 135. Sbírka se týká oblečení pro dospělé. Z hygienických důvodů prosím nenoste spodní prádlo. Děkujeme vám všem, kteří pomáháte. ●

Vlaječky zdarma k 17. listopadu

K blížícímu se státnímu svátku - Dni boje za svobodu a demokracii 17. listopadu - nechala radnice vyrobit vlaječky do oken ve velikosti A3. K dispozici budou zdarma od 11. listopadu do rozebrání v podatelné úřadu, v přízemí v místnosti č. 17, a v informačních centrech v ulici Milady Horákové a Dělnická. ●

Oprava Libeňského mostu

Oprava spojky Holešovic a Libně by podle zámerů vedení metropole měla začít za dva roky, v době, kdy by již měla stát nová lávka pro pěší a cyklisty do Troje. Aktuálně probíhají konzultace se zájemci o zakázku. Stanoveny už jsou objízdné trasy MHD, možné objízdky pro automobilovou dopravu se na magistrátu stále řeší. Zcela vyloučena dosud není ani výstavba souběžného náhradního mostu, ačkoliv ho studie, kterou si vedení města nechalo pořídit, z ekonomických důvodů nedoporučila. Rekonstrukce, po které by most měl vydržet dalších nejméně 50 let provozu, je naplánována na dva roky. ●

Tichá vzpomínka na hrdiny

Srdečně vás zveme na vzpomínkový ceremoniál na válečné veterány, který proběhne 11. listopadu od 10 hodin v ulici Nad Stolou 8 u pamětní desky věnované brig. gen. Rudolfu Medkovi a válečným veteránům. Tento významný den oslavují prakticky ve všech evropských zemích a slaví se i v USA a v Kanadě. Připomíná uzavření příměří s Německem v roce 1918, jímž skončila první světová válka. ●

Naladěte se na Vánoce

Atmosféru blížících se vánočních svátků navodí v ulicích adventní osvětlení, vyzdobeny budou ulice Dukelských hrdinů, Komunardů, Milady Horákové a Strossmayerovo náměstí. Náměstí ozdobí vánoční stromy. Slavnostní rozsvícení proběhne již 27. listopadu od 16 hodin na Strossmayerově náměstí za doprovodu Pražských žesťů a sboru Radosť a 4. prosince od 16 hodin na Ortenově náměstí za převládajícího vystoupení Kühnova dětského sboru Praha 7. Pro děti i dospělé bude připravena horká čokoláda a svařené víno. Strom můžete přikrášlit i ozdobou vlastní výroby. ●

Hobulec listopad 2019

Hobulec listopad 2019

Týden vědy

Od úterý 12. do pátku 15. listopadu se Národní technické muzeum a Národní zemědělské muzeum připojuje k Týdnu vědy a techniky Akademie věd ČR. V obou muzeích na vás čekají komentované prohlídky. V NZM můžete navštívit i několik tematických přednášek. Vědci z Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského připravili na úterý 12. listopadu přednášky o pivu, na kterých se dozvítí nejen o tajemství chuti tohoto nápoje, ale i o postavení piva v české gastronomii. O lepku zase můžete diskutovat ve čtvrtek 14. listopadu od 18 hodin a zjistíte, jaký je rozdíl mezi alergií a intolerancí k lepku. Vstup volný. ●

→ www.tydenvedy.cz

Měsíc vzdělávání

Listopad se na Sedmičce ponese ve znamení vzdělávání. Na Výstavišti proběhne ve dnech 14.-16. listopadu ojedinělý festival o vzdělávání PREF (The Prague Educational Festival), na kterém bude mít odborná i široká veřejnost možnost dozvědět se mnoho o nových trendech ve vzdělávání na základních i středních školách. Cílem festivalu je inspirovat odborníky i širokou veřejnost nejnovějšími přístupy ke vzdělávání, podpořit vzájemnou výměnu zkušeností a ovlivnit směrování vzdělávání v ČR. Na festivalu se představí odborníci z Česka i ze zahraničí, zapojí se také radnice Prahy 7 a naše školy.

Další významnou akcí bude veletrh Úspěch pro každého žáka, jehož letošní ročník hostí ve dnech 29.-30. listopadu ZŠ Strossmayerovo náměstí a v partnerství s naší městskou částí jej pořádá Stálá konference asociací ve vzdělávání. Veletrh je určen především pro týmy MAP (Místních akčních plánů vzdělávání) a zástupci našich škol a školek jsou mezi pozvanými. Součástí programu budou hospitace ve výuce, reflexe s učiteli, veletrh podpůrných organizací, workshopy a mnoho dalšího.

V rámci MAPu proběhla v září série seminářů pro pedagogy napříč školami v Praze 7, zářijový byl mimo jiné věnován přístupu k dětem, v říjnu žákovské a studentské participaci a pedagogovi jako průvodci dětí, listopadové semináře se zaměří na školskou supervizi, která může být pro pedagogy a ředitelky možností pro sebereflexi a pomocí při řešení běžných i složitějších situací, do kterých se ve svém náročném povolání dostávají.

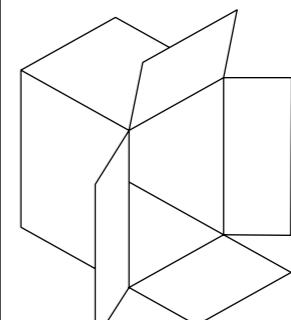
V listopadu budou pokračovat školení pro 160 pedagogů z našich škol v práci s agresivním žákem a v rozpoznávání dětí ohrožených domácím násilím, které radnice organizuje ve spolupráci s Centrem Locika.

Pro širší veřejnost se v listopadu uskuteční několik participativních akcí vzdělávání, o kterých budeme průběžně informovat na Facebooku městské části a webu radnice. ●

Noc bez domova na AVU

Jaké je to být bez domova? Ve čtvrtek 21. listopadu od 17 hodin si to můžete zkusit u Akademie výtvarných umění. Celorepubliková akce s názvem Noc venku nabízí pohled na bezdomovectví z jiné perspektivy a jejím cílem je ve formě společně stráveného večera proměnit pohled na lidi bez domova. Ve spolupráci s organizacemi a iniciativami, které pracují s lidmi bez domova nebo se zajímají o oblast bezdomovectví, je připravený bohatý program aktivit od koncertů, besed, přednášek, filmových projekcí a výstav až po výtvarný workshop. Vstupné je zdarma nebo za příspěvek do sbírky šatstva pro lidi bez domova. Program vyvrcholí přespáním venku. Sraz je na Strossmayerově náměstí ve 23.30 hodin, spacáky s sebou. ●

→ www.facebook.com/lidejakomy/ www.facebook.com/architektibezhranic

Mikuláš sportuje

Český ženský basketbalový klub ZVZ USK Praha, který sídlí na Sedmičce, připravil na sobotu 30. listopadu pro děti a jejich blízké mikulášskou besídku. Sportovním odpoledнем s hráčkami kategorie A vás provede komentátor Jan Smetana. Po sportu zbuduje čas i na sladkosti. Besídka proběhne od 12 do 16 hodin ve Sportovní hale Královka, Nad Královskou oborou 51. Vstup je volný. ●

→ www.uskbasket.cz

Intimní život rostlin

Vite, jaké figle používají rostliny ke svému rozmnožování? Ponořte se do tajů přírody a poznejte, jak se rozmnožují kosatice nebo jak si rostliny dokážou vytvořit potomstvo bez tatínka. Originální vzdělávací a interaktivní výstava ve skleníku Fata Morgana zábavou formou přiblíží málo známou intimní stránku života rostlin. Můžete si také vyzkoušet, jak byste byli úspěšní při opylování rostlin. Výstavu můžete navštívit od 7. listopadu do 5. prosince denně kromě pondělí od 9 do 16 hodin v Botanické zahradě Praha. ●

Dotace na výsadbu listnatých stromů

Ministerstvo životního prostředí spustilo nový dotační program na podporu komunitní výsadby listnatých stromů na veřejných prostranstvích. Získat dotaci až 250 tisíc korun, zasadit stromy a zapojit se do celonárodní iniciativy #sazimebudoucnost může prakticky každý. Žadatel musí mít prokazatelný vztah k místu sázání. Příspěvek je určen k úhradě sazenic, potřebného materiálu i následné péče o stromy. Žádost se přijímá od října do 31. srpna 2020 nebo do vyčerpání dotace. ●

→ www.sazimebudoucnost.cz
www.narodniprogramzp.cz

Organizovaná amatérská fotografie měla od svého vzniku nemalý vliv na vývoj české fotografie, na její uplatnění, význam i formu. Výstava v Národním technickém muzeu představuje vývoj amatérské fotografie od vzniku prvního Klubu fotografů amatérů v Praze v roce 1889 až po rozpuštění organizace fotoamatérských klubů a jejich začlenění do struktury Revolučního odborového hnutí v padesátých letech minulého století. Těšit se můžete i na historické fotografické přístroje. Výstava Sláva amatérské fotografie je k vidění v NTM od 6. listopadu do 26. dubna. ●

→ www.ntm.cz

Jirečkova

Jirečkova ulice na Letné patří k těm nemnoha ulicím v Praze 7, jejíž název se během její existence nikdy nezměnil. Literární kritik, publicista a politik Josef Jireček (1825–1888) zřejmě nedrážil ani nacisty, ani komunisty. Dnes již zapomenutý Jireček se narodil ve Vysokém Mýtě, během svých pražských univerzitních studií se zapojil jako člen Národního výboru a účastník Slovenského sjezdu do revolučního dění roku 1848. V pozdější době se zabýval mj. reformou rakouského školství. V roce 1871 se stal ministrem školství v rakouské vládě. Působil také jako zemský (1878–87) a říšský (1879–87) poslanec. Po návratu do Prahy se stal předsedou Královské společnosti nauk (předchůdkyně dnešní Akademie věd), působil i jako člen pražského zastupitelstva, kde se zasloužil o povznesení školství v metropoli.

Ulice vznikla, podobně jako ty okolní, v prvních letech 20. století. Nakonec jeden z nejstarších domů čp. 949, na rohu s ulicí Nad Štolou měl nad vchodem letopočet 1906. Době zrodu ulice odpovídá i architektura většiny zdejších domů – vesměs decentně zdobné fasády ve stylu dozívající secese, u mladších činžáků střízlivější a jednodušší styl dvacátých let 20. století. Mezi architektonicky významnější můžeme snad počítat právě secesní domy čp. 1016, 1017 a 1018, které vznikly v roce 1909 podle návrhu architekta Václava Vacka. Není třeba pochybovat, že si Vacek na nich dal záležet – v domě čp. 1017 totiž provozoval vlastní projekční kancelář.

Obyvatelé Prahy 7 mají odjakživa podnikavého ducha. Desítky drobných živnostníků našly svá sídla i v Jirečkově. S trohou nadšázkou by se mohlo ulici přezdívát Truhlářská, po první světové válce zde totiž sídlilo minimálně pět zástupců tohoto řemesla (Václav Bernard, Antonín Lácha, Václav Čermák, Baloun a Vonásek). Truhlář Antonín Vosáhlo vyráběl ve dvoře domu 1018 zboží vpravdě exkluzivní – kulečníkové stoly. V mezinárodním období se poměrně velké oblíbě těšilo družstevní podnikání, což se projevilo i v Jirečkově ulici. Fungovala zde jedna za tří „sedmičkových“ prodejen Prvního výrobního družstva dělníků uzenářských nebo družstvo s témař poetickým názvem Vydrukov (výrobní družstvo koprovacovníků v čp. 1015). Významný a úspěšný byl zdejší „závod pro zařizování a výrobu telefonů“ Mikrofona. Firmu vlastnil Ladislav Knotek, dílna se nacházela v domě čp. 1012, výrobky se prodávaly opodál v domě čp. 1010. Koncem dvacátých let se prodejna firmy přestěhovala do areálu tzv. Radiotruhu (na místech dnešního hotelu Mama Shelter a policejního prezidia). Zatímco dnes je témař v každém druhém zdejším domě restaurace, před druhou světovou válkou tomu tak nebylo. Chodilo se sem ovšem do vyhlášené pivnice Smetanka, kterou v čp. 1013 provozoval Václav Hanzl. V Jirečkově ale probíhal i poměrně čilý společenský, dnes bychom možná řekli komunitní život. V domě čp. 13 měl sídlo zpěvácký spolek Bendl, který byl založen v roce 1900. Zkoušky tohoto hudebního tělesa zde ale neprobíhaly – zpěváci se scházeli např. v sále restaurace U Moskvy v Rudolfově (Veletržní) ulici. Ve stejném domě, jak dokládá přiložený obrázek, také pořádaly v roce 1927 zdejší obyvatelky maškarní ples. Fotografií se pochlubily čtenářkám časopisu Hvězda československých paní a dívek. ●

Advokát radí Přihlášení trvalého pobytu v nájemním bytě

Uzavřela jsem nájemní smlouvu a nevšimla jsem si, že v ní stojí, že v případě přehlášení si trvalého pobytu do bytu musím zaplatit smluvní pokutu 10 000 Kč. Problém je, že trvalý pobyt potřebuji k tomu, abych mohla získat povolení k parkování pro rezidenty. Zkoušela jsem se dohodnout s pronajímatelem, ale ten je neobložný, má prý špatné zkušenosti s člověkem, který se odstěhoval a po domě pak chodili exekuční, protože si nezměnil trvalý pobyt. Dá se s tím něco dělat?

Podobná ustanovení lze najít v řadě nájemních smluv. Je nicméně nutné zdůraznit, že nájemce nepotřebuje k přihlášení údaje o trvalém pobytu souhlas pronajímatele. Přihlášení trvalého pobytu přímo ze zákona nezakládá žádné právo k užívání nemovitosti, jde pouze o evidenční údaj zejména pro stát. Pro vás může být důležitý soulad trvalého pobytu s tím skutečným nejen kvůli parkování, ale třeba i pro doručování pošty, pro registraci do zdravotnických či školských zařízení a v řadě dalších životních situací.

Nahlášení trvalého pobytu je upraveno v zákoně o evidenci obyvatel a rodinných číslech. Vedle vyplňeného formuláře a prokázání totožnosti musíte doložit i vlastnictví bytu nebo domu, případně své právo byt či dům užívat. Pokud tedy máte nájemní smlouvu, tak žádný souhlas pronajímatele nepotřebujete a stačí vám tato nájemní smlouva. Úřad se nebude obdobnými zákazy a smluvními pokutami ve smlouvě řídit a pro přepis mu postačuje předložení platné nájemní smlouvy.

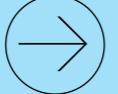
Podobná situace by ovšem neměla platit pouze u vlastníků či nájemců, ale i u oprávněných z věcných břemen (například právo doživotně bezplatně užívat byt) nebo podnájemníků (tedy těch, co si byt podnajímají od nájemníka). Bohužel právě u podnájemníků je praxe obecných úřadů dosti nejednotná, některé vyžadují souhlas nájemce, který byt podnajímá, některé souhlas vlastníka bytu. Každopádně zákon zná pouze povinnost doložit oprávněnost užívání bytu, v případě podnájmu by tedy mělo jít o předložení souhlasu vlastníka bytu s podnájmem a podnájemní smlouvy.

V případě, že byt užíváte díky svolení někoho jiného (například bydlíte bez smlouvy v bytě svého partnera či příbuzného), pak budete potřebovat jeho souhlas s ověřeným podpisem, případně s vám bude muset zajít na ohlašovnu osobně.

Co se týče zákazu přehlášení trvalého pobytu ve smlouvě a hrozbu smluvní pokuty, tak takové ujednání by velmi pravděpodobně v případě sporu shledal soud jako neplatné. Občanský zákoník totiž zakazuje jednak výslovně smluvní pokuty v nájemních smlouvách, jednak ujednání ukládající nájemcům povinnosti, které jsou zjevně nepřiměřené. Za to lze dle mého názoru považovat i zákaz přehlášení trvalého pobytu.

Ačkoli tedy takový zákaz v nájemní smlouvě respektovat nemusíte, je vždy lepší se s pronajímatelem dohodnout, zejména pokud máte smlouvu na dobu určitou a hodláte v bytě bydlet delší dobu. Kompromisním řešením může být třeba dohoda vtělená do nájemní smlouvy, že po ukončení nájmu trvalý pobyt přehlášíte jinam. ●

Rubriku připravuje Mgr. Jan Vobořil, Ph.D., spolupracující advokát Iuridicum Remedium, z. s. (IuRe).

 Trápí vás dluhy nebo exekuce? Máte potíže s bydlením? IuRe nabízí zdarma právní poradnu pro seniory. Poradnu najeznete na adresu U Výstaviště 3. Objednávejte se na tel.: 776 703 170. www.iure.org

Právní poradna pro obyvatele Prahy 7

Právní rady

Nevíte si rady s nějakou právní otázkou? Přijďte ji bezplatně prokonzultovat do právní poradny, a to ve dnech 6. listopadu v místnosti č. 227 a 20. listopadu v místnosti č. 225 od 15 do 18 hodin. Poradna je určena výhradně pro seniory z Prahy 7 a další potřebné na základě doporučení sociálního odboru.

Samet na Sedmičce

Bydleli jsme tehdy v ulici U Letenského sadu. Pamatuji si, jak v pátek 17. listopadu večer přiběhl domů rozčleněný syn Michal a vyprávěl nám, co se stalo na Národní třídě. Byl jeden z posledních, co se dostali pryč koridorem v Mikulandské. Nečekali jsme, že se to tak rychle zvrne. Víkend jsme trávili na chalupě, kde jsme samozřejmě hltali zprávy o tom, co se děje. Po zprávě z rádia Svobodná Evropa, že po zásahu policie zůstal ležet na dlažbě jeden mrtvý, jsme se rychle sbalili a odjeli zpět do Prahy. A v pondělí už jsme stála na Václaváku a pak na dalších demonstracích včetně téh dvou u nás na Letné. Bylo ohromný pocit. Před rokem 1989 jsem nebyla žádný disident, ale třeba antichartu jsem podepsat odmítla. Když režim padl, řekla jsem si, že se musím také zapojit. Tak jsem šla do Molochova, kde tehdy sídlilo Občanské fórum. A na podzim jsem za OF kandidovala v komunálních volbách. ●
Zdeňka Charvátová

Pozn. redakce: Smrt studenta Martina Šmidá se nakonec ukázala být pouhou fámu.

Na Letné byla tehdy strašná zima, mrzlo, až praštilo. Z tribuny nás zdravil Václav Havel i Václav Malý. V mrázivém odpoledni mě hřálo vědomí, že je konec totalitnímu režimu. Šťastná přišla jsem domů, abych zjistila, že můj manžel pobíhá po bytě s utěrkou v ruce nad nedomytným nádobím, vnoučata se nemohla odtrhnout od barevné obrazovky, když se mnou na plán nesměla. Tehdy mi můj muž řekl: „Konečně jsem uvěřil, že je konec.“ Znovu jsem si uvědomila, že svoboda je vzácný odkaz oných dnů, který musíme stále chránit. ●
Naděžda Kalousová

Doba to byla vskutku překotná, média byla v rukou vládnoucí strany, informace o změnách se jen těžko dostávaly mezi občany. V té době jsem pracoval jako mistr tisku v Technické ústředně spojů. Jednou zazvonil telefon a předseda závodní KSČ mi řekl, ať nechám zamknout vstup do budovy. Prý po továrnách chodí skupiny studentů a nutí zažemnance k občanské neposlušnosti. V žádné straně jsem nikdy nebyl, natož v takové zločinecké, tak odpovídám, že můj přímý nadřízený mi žádný pokyn nedal. Dnes se to zdá neuvěřitelné, ale taková to doba byla. Snad každý na naší zemi si přál změnu. Ani v tiskárni známek v Holešovicích tomu nebylo jinak. Se dvěma kolegy jsme u nás iniciovali vytvoření OF. Jediné, co se nám ale podařilo, byla sbírka peněz pro stavující studenty. Podporu mezi zaměstnanci jsme sice měli, ale schůze OF jsme museli dělat až po pracovní době a to už většina lidí spěchala domů. Někdy to asi opravdu jinak nešlo. Myslím si ale, že u mnoha lidí se jednalo spíše o pasivitu s vědomím, že to stejně někdo (asi nahoře) nějak vyřeší. Cinkat klíčem je ale, řekl bych, trochu málo. Od té doby uplynulo třicet let. Co nám zbylo z tehdejších nadějí? Ano, máme svobodu, demokracii. Pořád ale nějak bohužel vládne přesvědčení: „nemusíme se už o nic starat, postaráj se jiní“. ●
Vladimír Svoboda

Foto – archiv Antonína Šramka, kterému tímto děkujeme za poskytnutí fotografií.

Pečovatelské centrum seniorům

U Studánky 15 (vždy v 15 hodin)

- 6. 11. Beseda s operetním a muzikálovým zpěvákem Vratislavem Kadlecem
- 13. 11. Přátelství Alice Masarykové a Hany Benešové - přednáška
- 20. 11. Šmejd a nekalé obchodní praktiky - přednáška
- 27. 11. Cestovatelský klub - Zakynthos

Pravidelné aktivity U Studánky

Pondělí 9.30 zdravotní cvičení, 14.30 trénink paměti

Tusarová 42 (vždy v 15 hodin)

- 7. 11. Beseda s kameramanem Vladimírem Smutným
- 13. 11. Ježek bez jablíčka, přednáška s ukázkou živého ježka
- 14. 11. Rodina T. G. Masaryka - přednáška
- 21. 11. Cestovatelský klub - Sicílie
- 27. 11. Závěr a dědictví řízení - přednáška
- 28. 11. Duo Regent - koncert hitů 60.-80. let

Pravidelné aktivity v Tusarové

Pondělí 10.30 zdravotní cvičení, 15.00 setkání s farářkou
Úterý 9.00 zdravotní cvičení pro zdatnější, 10.00 zdravotní cvičení na židlích, 14.00 trénink paměti

Vítáme všechny seniory, není třeba registrace předem. Vstup pro seniora i případný doprovod zdarma. Změna programu vyhrazena.

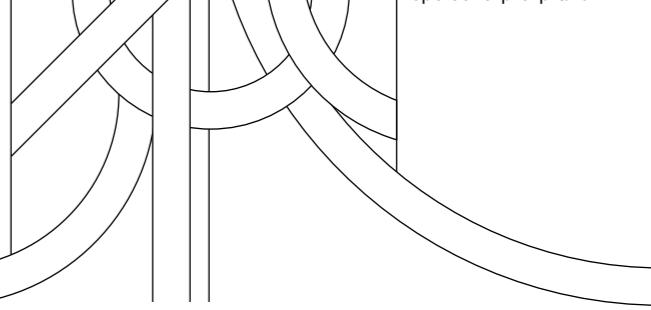
Šestihodinový závod

Program Kulturně-komunitního centra

Kulturně-komunitní centrum v Přístavní 24 vás srdečně zve na pravidelné aktivity, jako je posezení u kávy či čaje při následujících akcích:

- 4. 11., 18. 11. 13.00 Anglická konverzace (pro mírně pokročilé)
- 4. 11. 16.00 Trénink paměti
- 11. 11., 25. 11. 13.00 Hraní scrabble a carcassonne
- 11. 11. 16.00 Mozkový jogging
- 12. 11. 15.30 Tradiční čínská medicína
- 14. 11. 16.00 Setkání kulinarů
- 18. 11. 16.00 Příčka Jižní Amerikou – cestovatelská přednáška
- 19. 11. 15.30 Čtenářský klub
- 25. 11. 16.00 Provence, Grand Canyon du Verdon – cestovatelská přednáška
- 26. 11. 15.30 Enneagram osobnosti

Vstup na akce je volný. Kompletní program a další informace získáte u Heleny Brožkové, tel.: 601 141 155, helena.brozkova@obcanskeporadny.cz. → www.obcanskeporadny.cz/spolecne-pro-prahu-7

Listopad ve věži

Chcete si zahrát naživo s dalšími muzikanty a vyměnit si zkušenosti? Nebo si přijít jen poslechnout hudbu a možná najít spoluhráče do budoucí kapely? Vodárenská věž v pátek 15. listopadu od 19 hodin nabídne jamování ve věži, kde hudební zkušenosti nerohodují a možnosti jsou otevřené. Akce bude probíhat každý měsíc za symbolické vstupné 20 Kč. V domě dětí mládeže Praha 7 jsou do konce listopadu pro veřejnost zdarma otevřeny také tradiční výtvarné a řemeslné workshopy. Můžete si vyzkoušet práci se dřevem, kůží, textilem a výrobou tradičních smaltovaných šperků vánočních ozdob. Další informace najdete na webových stránkách, kde se lze na některé díly předem přihlásit.

→ www.ddmpraha7.cz a www.vodarenskavezletna.cz

Vánoce na Výstavišti i s Mikulášem

Nakoupit vánoční dekorace, ochutnat cukroví, vychutnat si vánoční medovinu a svařák a užít si další sváteční aktivity můžete od pátku 29. listopadu do neděle 1. prosince na Výstavišti. Na venkovní ploše se uskuteční vánoční trhy, v Průmyslovém paláci zase hrnčířská a řemeslné trhy s doprovodným programem. Atmosféru navodí vánoční stromeky ozdobené od škol a škol z Prahy 7. V pátek proběhne rozsvícení vánočního stromu s lampionovým průvodem s anděly a čerty. O den později se můžete těšit na vystoupení dětí ze základních uměleckých škol. Mikulášská nadílka Prahy 7 se uskuteční v neděli od 15 do 17 hodin u vstupu do Výstaviště. Čeká vás zábavní program, čertovské soutěže, fotokoutek a hlavně mikulášská družina s malou nadílkou. O víkendu od 16.15 do 18.30 hodin si můžete zdarma zabruslit v Malé sportovní hale, brusle s sebou. Prodejní trhy jsou otevřeny každý den od 10 do 18 hodin. Na venkovní trhy je vstup zdarma, vstup na vnitřní trhy činí 50 Kč.

→ www.vystavistepraha.eu

Věděli jste, že...

na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu si můžete zkontrolovat nejen aktuální informace týkající se vaší živnosti, ale i veřejně dostupnou historii subjektů z živnostenského rejstříku. Mimo jiné tam naleznete i průvodce živnostenským podnikáním a statistické údaje.

→ www.rzp.cz

Přístav 7 pro seniory

středy 16.00 Španělská konverzace

čtvrtky 9.00 Standard a latina – tanec pro začátečníky i pokročilé

1. a 15. 11. 9.00 Psychologická poradna (50 min./klient)

1. a 15. a 29. 11. 12.30 FotoKafe – klub amatérských fotografů

4. a 18. 11. 9.30 Hodinka pozitivního myšlení

4. a 18. 11. 13.00 Pletařský klub

4., 11. a 24. 11. 14.30 Šachový klub

4. a 18. 11. 15.10 Hrajeme deskové a karetní hry

5. 11. 15.00 Jak starí otcové rozpořivovali svět

7. 11. 9.00 Falešná vitráž – výtvarné dopoledne

7. a 14. 11. 13.30 Procházka po Paříži

7. a 14. 11. 14.00 Hrajeme péťanque

8. 11. 9.15 Poradna – prevence demence (35 min./klient)

14. 11. 9.00 Závěr a dědičné řízení

14. a 28. 11. 15.00 Minutová videa – točíme na chytrý telefon

15. 11. 14.50 Výtvarka pro pravou hemisféru – herbář

19. 11. 14.30 Keňa

20. 11. 11.00 Dýňovka – sklízíme a vaříme na zahradě Botanicula

20. 11. 15.10 Jak zdravě uhasit žízeň

21. 11. 9.00 Krabičky – decoupage – výtvarné dopoledne, 12.30 Barva jako šok – fauvismus a expresionismus, 13.30 Brazilie, 14.15 Základní věci člověka – nad kávou o životě a smrti, 16.00 Poradna pro pozůstalé (50 min./klient), 16.30 Adventní věnce – dílna

25. 11. 10.00 Vánoční pečení a dekorace s Krokodýly – z cyklu Hendikepu navzdory, 13.00 Kytice – z cyklu Společně nad knihami, 14.15 Jak přežít svátky ve zdraví

26. 11. 14.30 Recyklační dílna – papírové vánoční ozdoby

28. 11. 13.30 Na skok v Izraeli

Akce jsou zdarma.

Projekt Rozvoj vzdělávacího a kulturního centra Přístav 7 je spolufinancován Evropskou unií. Jankovcova 8b, Po-Čt 8.30-17, Pá 8.30-14. Rezervace nutné: 222 264 846, priстав7@elpida.cz. → www.priстав7.cz

Sbírky a akce v RC Letná

Rodinné centrum Letná pořádá v pátek 22. listopadu od 16 hodin před planetáriem tradiční svatomartinský lampionový průvod. Svatomartinské lucerničky vyrazí v 17 hodin do Stromovky, kde proběhne ohnivé tanecné vystoupení. Účast je zdarma. Koncem listopadu můžete zajít do RC Letná na zdobení adventních věnců: 27. listopadu od 20 do 22 hodin a 28. listopadu od 9 do 16 hodin. Pokud máte, přineste si své bodečky a svíčky, k dispozici budou prázdné korpusy, chvojí a rozmanitý zdobící materiál. Poplatek za věnec je 100 Kč, nezáleží tedy, s kolika lidmi přijdete zdobit, ale kolik věnců chcete vyrobit. Rezervace nutná: kontakt@rcletna, 775 562 672 nebo na nástěnce v centru. Do konce listopadu se můžete zapojit do sbírky pro ženy bez domova a do centra donést oblečení, hygienické a kosmetické potřeby i načaté či prošlé. Až do konce ledna pak můžete věnovat šperky a bižuterii, které budou v centru prodávány za dobrovolné ceny. Utržené peníze se použijí na zdravotnický materiál a drobné administrativní poplatky pro potřebné. Ve spolupráci s komunitou Sant'Egidio se koná také sbírka pro lidi na ulici. Přežít lépe zimu jim pomůžete darováním teplého oblečení, bot, spacáků, dek, karimatek, termosek a ponožek. Věnované věci jsou předávány lidem přímo v terénu, ty nejpěknější kousky pak slouží jako dáry na vánočním obědě pro chudé, který pořádá farnost sv. Antonína.

Na přesnosti záleží

Letadla přistávají hladce díky Egnos. Tramvaje, vlaky a autobusy spoléhají na Galileo pro přesné informace o čase. Zajímá vás více? Navštívte dny otevřených dveří agentury GSA v pátek 8. a sobotu 9. listopadu v Janovském 2. Dozvítě se nejen o vesmíru, EU a satelitní navigaci, ale naučíte se i dešifrovat tajné zprávy nebo přistát s Airbusem A350. → www.gsa.europa.eu

Town Hall News

The District Assembly has approved its comments on the land use study for Bubny-Zátorý. These concern such things as greenery or the size of the buildings and focus on creating a diverse and functional neighbourhood. You can peruse them on the town hall website. A ceremony commemorating war veterans will take place on 11 November (when World War I ended in 1918) starting at 10am at Nad Štolou 8 by the commemorative plaque for Rudolf Medek. You can obtain a grant for saplings or taking care of trees in the subsidy programme for supporting community tree-planting in public spaces. More information: www.narodniprogramzp.cz. Starting 21 November, bus number 156 will be stopping at the new stops Veletržní palác and Centrum Stromovka.

Active Prague 7

Christmas is coming and both streets and Christmas trees will be lighting up – on 27 November on Strossmayerovo náměstí and 4 December on Ortenovo náměstí, each time at 4pm. You can also add your own decorations to the trees. The ZVVZ USK Praha women's

For more information – Department of Integration of Foreigners and Ethnic Minorities, Tomáš Taich, taicht@praha7.cz, 220 144 190 / 603 372 148.

basketball team has prepared a sports-themed St Nicholas event for 30 November in the Královka hall (Nad Královskou oborou 51) from 12pm until 4pm. Free entry. www.uskbasket.cz Christmas markets at Výstaviště will kick off 29 November with a lantern procession with angels and devils and will wrap up 1 December (3pm to 5pm) with Prague 7 St Nicholas Day. Weekends from 4:15pm to 6:30pm you can skate for free in the Malá sportovní hala; bring your skates. www.vystavistepraha.eu From 12 to 15 November the National Technical Museum and National Museum of Agriculture will take part in the Czech Academy of Sciences' Week of Science and Technology. Free entry. www.tydenvedy.cz On 15 November, the Letná Water Tower invites you to a public jam session starting at 7pm. It will take place every month; entry CZK 20. During November, free crafts workshops will be taking place for the public at the Prague 7 Youth Centre. www.ddmpraha7.cz, www.vodarenskavezletna.cz The Letná Family Centre St Martin's Day lantern procession will start at 4pm on 22 November by the Planetarium; a fire show will take place in Stromovka. On 27 November from 8pm to 10pm and 28 November from 9am to 4pm you can make an Advent wreath at the Letná FC; the fee is CZK 100 per wreath. Reservation necessary: kontakt@rcletna, 775 562 672 or on the board at the centre. Through the end of November you can bring clothing and hygienic and

Detальніші інформації надасть Томаш Таих, Відділ інтеграції іноземців та національних меншин, ел. пошта: taicht@praha7.cz тел.: 220 144 190. моб.: 603 372 148.

люді в скрутній життєвій ситуації. Okružno, vідбудеться збір зимового одягу для людей на вулиці. www.rcletna.cz

Культура

Výstavka v Načionalnym techničnym muzeu predstaviť rозвitok lúbileľskej fotografií. www.ntm.cz 10 to 16 listopada v Studiu ALTA bude prichodiť mžnárodný horoegrafickej festival RespondArt. V hógo ramkach 10, 11 a 12 listopada na vüliciach Prahy 7 výdibudetysa tančovací maraton. www.studioalta.cz Mílie Janatková vystaví v kniari Trigon svoj líongravori, na kójich výdibudetysa vernisáž, kóto výdibudetysa 12 listopada z 18.00, vóna takoz vystupit kuzikant. Výstavka bude dostupna do 2 súčna. www.trigon-knihy.cz 3 15 listopada Výstavkovy palac zaprosuje výdibuduvachov na novi výstavky: «89» z fotografiemi z roky 1989, Tišiny výd fotografa ľtka Hanžlovoj a výstavku výdumce českej skulptora Stanislava Sucharda 1866–1916: The Creative Process. www.ngprague.cz

cosmetic goods (including opened or expired ones) to the Letná FC for homeless women. You can also donate jewellery for a charity sale, with proceeds to be used for the needy. A collection of winter items for people on the street is also taking place there. www.rcletna.cz

Gusto, dnes je tady opravdu husto!

V těchto dnech si připomínáme třicáté výročí konce komunistického režimu. Listopadové události v roce 1989 se odehrávaly na různých místech. Největší politická demonstrace v dějinách naší země, která je tématem tohoto článku, se 25. listopadu 1989 uskutečnila na Letenské pláni.

Výběr místa byl nejen praktický kvůli rozlehlosti Letenské pláně, ale také velmi symbolický. V období více než čtyřiceti let vlády jedné strany se zde pravidelně odehrávaly dvě velké propagandistické akce. U příležitosti konce druhé světové války 9. května se na Letné od roku 1951 většinou každých pět let konaly obrovské vojenské přehlídky, poslední v květnu 1985. Na Letné se také pravidelně každý 1. květen masově připomínal Svátek práce, s výjimkou května 1989, kdy se oslavy přesunuly na Václavské náměstí, dějiště prvních poúnorových průvodů. Na okraji Letenské pláně mělo svoje sídlo federální ministerstvo vnitra a ve funkcionalistickém bloku třinácti luxusních nájemních domů, kterému se dodnes říká Molochov, bydlili komunističtí funkcionáři včetně tehdejšího předsedy vlády Ladislava Adama.

Akceleraci listopadových událostí dokládá skutečnost, že velká demonstrace na Letenské pláni se uskutečnila pouhých osm dnů po brutálním zásahu proti účastníkům studentské demonstrace na Národní třídě 17. listopadu 1989. Organizátorem demonstrace bylo Občanské fórum (OF), které vzniklo 19. listopadu 1989 jako zastřešující protirežimní hnutí (na Slovensku plnilo obdobnou roli hnutí Veřejnost proti násilí).

Záměrně byl vybrán vícenásobný termín, aby se demonstrace mohly zúčastnit lidé z celé země. Jejich mobilizaci napomohly události z pátku 24. listopadu 1989, kdy na mimořádném zasedání ÚV KSČ generální tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš a ostatní členové předsednictva a sekretariátu ÚV dali k dispozici své funkce, a umožnili tak volbu nového vedení. Do čela komunistické strany byl nakonec vybrán naprostě nevýrazný osmačtyřicetiletý Karel Urbánek, původně povoláním železniční výpravčí. Zasedání předčasně opustil předseda vlády Ladislav Adamec, který v předchozích dnech zahájil jako první významný komunistický politik dialog s OF, jejž zprostředkovali představitelé iniciativy Most hudebníci Michael Kocáb a Michal Horáček.

Text – PhDr. Petr Blažek, Ph.D., je historik působící v Ústavu pro studium totalitních režimů. Souhrn kulturních akcí a věděli jste, že... připravila redakce.

Citáty pocházejí z knih Karel Hvižďala: *Výslech revolucionářů z roku '89*. Primus, Praha 2000; Jiří Suk: *Občanské fórum. Listopad–prosinec 1989. 2. díl – dokumenty. Doplněk – ÚSD AV ČR*, Brno 1998; Jiří Suk: *Labyrintem revoluce. Aktéři, zápletky a křížovatky jedné politické krize*. Prostor, Praha 2003.

Ilustrace – Václav Havlíček

svatá na počest nedávno svatořečené Anežky České, již celebroval arcibiskup pražský a primas český František kardinál Tomášek. Od rána 25. listopadu 1989 se tak v podzimním sychravém počasí sjízděli do Prahy poutníci. Po mši, která probíhala v naprosto euforické atmosféře, se většina účastníků přesunula na Letenskou pláň, kde se nakonec i přes mrázivé počasí sešlo více než 800 000 občanů. Většina z nich měla na bundách trikoloru a řada z nich si přinesla také státní vlajky či různé transparenty na podporu Občanského fóra.

Zatímco na plán přicházely zástupy demonstrantů, organizátoři narychlo řešili, jak získat klíče od fotbalového stadionu Sparty Praha, z jejíž vnější tribuny měli řečníci mluvit. Klíče nakonec od vedení Sparty sehnal Miroslav Kvašnák, syn někdejšího slavného fotbalisty Andreje Kvašnáka. S ozvučením Letenské pláně pomohl vedle několika zvukářů také Výzkumný ústav zvukové, obrazové a reprodukční techniky.

Na místě byly i přenosové vozy Československé televize, která vysílala manifestaci údajně v přímém přenosu. Prosadil si to televizní stávkový výbor navzdory nesouhlasu ředitele. Události přímo z Letné komentovali redaktori Milan Tománek a Jaroslav Hrabovský, kteří se sluchátky na uších vstupovali do některých radikálnějších pasáží (manifestace byla patrně přenášena s malým zpožděním) a současně přiblížovali také názory komunistického vedení. Prostřednictvím televizního přenosu se o obrovské demonstraci v Praze dozvěděli lidé z celé republiky.

Sestavením programu demonstrace byli vedení OF pověřeni zpěvák a dramatik Ladislav Kantor, divadelní režisér a dramaturg Petr Oslzlý a hudební kritik Jiří Černý. Poslední porada organizátorů před akcí se konala od 11 do 12.30 hodin 25. listopadu 1989 v Laterně magice, kde OF sídlilo od středy 22. listopadu 1989. Poté všichni odjeli na stadion Sparty, kde vznikla improvizovaná tribuna.

Pátá velká pražská manifestace OF začala ve 14 hodin a moderoval ji mluvčí OF Václav Malý. Na tribuně se střídali známí i neznámí řečníci z různých sociálních skupin. Jejich složení mělo především ukázat, že OF zahrnuje všechny složky společnosti, které zastupuje při jednání s komunistickou mocí.

Na počátku manifestace neplánovaně vystoupil i předseda ÚV SSM, člen předsednictva ÚV KSČ a tajemník ÚV KSČ Vasil Mohorita. Z pověření nového generálního tajemníka ÚV KSČ Karla Urbánka oznámil, že na právě probíhajícím jednání pražských komunistů rezignoval ze všech veřejných funkcí Miroslav Štěpán. Mohoritoovo oznámení vyvolalo mezi přihlížejícími obrovský aplaus. Dělnický předák z ČKD Praha Petr Miller vyzval k účasti

na pondělní generální stávce. Herec Radoslav Brzobohatý přednesl báseň Jaromíra Hořce Už abychom. Zástupci Celostátního koordinačního studentského stávkového výboru Martin Mejstřík a Daniel Větrovec vyjádřili nespokojenosť se změnami ve vedení KSČ a zneponovení nad tím, že vyšetřování zásahu 17. listopadu probíhá ze strany generální prokuratury bez účasti zástupců veřejnosti. Prostor dostal také někdejší první tajemník ÚV KSČ Alexander Dubček, který se vyslovil pro obnovení ideálů „socialismu s lidskou tváří“.

Marta Kubišová, která nesměla řádu let vystupovat, zapívala na Letné svou dnes již legendární písni Modlitba pro Martu. Poté přečetl svůj projev Václav Havel, kterému se zpočátku nervozitou poněkud trásl hlas. Informoval o kritickém postoji OF k novému vedení KSČ a naopak oznámil, že se jeho důvěře těší předseda vlády Ladislav Adamec. Přítomen také vyzval k účasti na generální stávce. Havlův projev měl přes počáteční nejistotu nakonec velký aplaus. Lidé rovněž skandovali Adamcovo jméno.

Ukázka z projevu Václava Havla na demonstraci na Letenské pláni 25. 11. 1989

(...)

Mezitím k nám proniká stále více naprostověřených zpráv, z nichž vyplývá, že nové vedení je jen trikem, který nás má zmást, a že mocenské nástroje strany zůstávají nebo přecházejí do rukou neostalinistů. Tito lidé jsou sice nebezpeční, ale jsou naštěstí zároveň neschopní, takže puče se nemusíme bát. Generální stávce nezabrání a stávka je to nejdůležitější, na co bychom se měli orientovat.

Před letošním 21. srpnem jsem řekl, že ještě nenastal okamžik, kdy jde o vše a je třeba vložit do hry celé své srdce. Mám pocit, že takový okamžik nadešel dnes.

Rád bych vás ještě informoval o tom, že jediným mužem v současném vedení, který se dokázal veřejně podívat do tváří nás všech, byl předseda federální vlády pan Ladislav Adamec. Na včerejším zasedání ÚV KSČ reagoval na tento fakt pan Štěpán Otázkou, jak si to mohl dovolit bez jeho souhlasu. Pan Adamec se vzdal obou svých vysokých funkcí, protože – jak řekl – s takovými lidmi tam pracovat nechce.

Myslím, že bychom měli v tuto chvíli podporit pana Adama.

Prátele!

Pravda a svoboda musí zvítězit!

Slovenský učitel Ludovít Guryča ze Sence, který pozdravil bratry Čechy a Moravy, emotivně citoval báseň Samá Chalupky Mor ho! Herec Vladimír Kratina poté přečetl zdravici Veřejnosti proti násilí. Po něm se mikrofon opět chopil Václav Havel, který oznámil, že vedení KSČ odmítlo večer před televizními obrazovkami jednat s OF a nabídlo jednání pouze s řadovými členy ÚV KSČ. Havel poté pozval své kolegy divadelníky, jejichž ohlášená jména vyvolala obrovský aplaus u publika. S projevy postupně vystoupili Jiřina Bohdalová, Vlasta Chramostová a Josef Kemr, které doprovázeli jejich kolegové Ilja Prachař, Josef Hanzlík, Ondřej Pavelka a Petr Čepel. Jako zástupce sportovců promluvil populární hokejový brankář Petr Bříza. Moderátor Václav Malý seznámil publikum s tím, jakým způsobem

se zaměstnanci Československé televize rozdělili připojit k pondělní generální stávce.

Poté zapívali oblíbenou písni T. G. Masaryka Ach synku, synku společně umělci Jiří Suchý, Jaroslav Hutka a Hana Zagorová. Následně vystoupil zástupce romské menšiny Emil Šćuka, který se přihlásil k podpoře OF.

Projev Josefa Kemra na demonstraci na Letenské pláni 25. 11. 1989

Vážení přáteli, pracovníci Národního divadla se slavně přihlašují a plně se staví za požadavky Občanského fóra. Důrazně trvají na jejich splnění. Přátelé, jsme běžci na dlouhou trať, desetkrát delší než maraton. Připravme se a vydřeme.

Je-li s námi Bůh, kdo proti nám? Ve jménu Ježíše Krista dábel musí být smeten z povrchu zemského.

Velký symbolický význam měla na tribuně přítomnost písničkáře Jaroslava Hutky, který několik hodin předtím přiletěl z holandského exilu a po zdlouhavém jednání s úřady na pražském letišti byl nakonec vpuštěn do vlasti. Na Letné zahrál skladbu Náměšť, kterou složil v roce 1973. Písnička, v níž její autor za největší věc na světě označil lidskou svobodu, získala okamžitou popularitu a stala se jedním ze symbolů listopadové revoluce.

Náměšť
Jaroslav Hutka

Krásný je vzduch
Krásnější je moře
Co je nejkrásnější
Usměvavé tváře

Pevný je stůl
Pevnější je hora
Co je nejpevnější
Ta člověčí výra

Pustá je poušť
I nebeské dálky
Co je nejpustější
Žít život bez lásky

Mocná je zbraň
Mocnější je právo
Co je nejmocnější
Pravdomluvné slovo

Velká je zem
Šplouchá na ní voda
Co je však největší
Ta lidská svoboda

Velký ohlas měl také projev prognostika Miloše Zemana, který seznámil shromáždění s neutěšenou hospodářskou, sociální a morální situací Československa po čtyřiceti letech komunistické vlády.

Moderátor Václav Malý pozval na závěr všechny, aby na stejném místě přišli znova v neděli opět ve 14 hodin. Lidé se rozloučili zpěvem československé státní hymny.

Letní podruhé

Nedělnímu setkání na Letenské pláni předcházelo jednání OF s početnou delegací federální vlády a Národní fronty v Obecném domě, na

terém Václav Havel pozval na Letenskou pláň předsedu vlády Ladislava Adama, aby zde vystoupil jako host OF. Poté opakoval základní požadavky, které OF vznесlo bezprostředně po svém založení: okamžité propuštění všech politických vězňů; okamžité odstoupení zkompromitovaných politiků; rezignaci prezidenta republiky Gustáva Husáka do konce roku 1989 a ustavení parlamentní komise pro vyšetření událostí 17. listopadu 1989 s účastí zástupců OF a studentů a neprodleně respektování svobody tisku a informací. Ladislav Adamec přijal pozvání na odpolední demonstraci. Vyzval k dodržování platných zákonů a upozornil, že vznese požadavky nelze vyřešit okamžitě.

Na letenskou manifestaci naopak nebyli organizátory z OF připuštěni zástupci pražských komunistů, kteří chtěli účastníky seznámit se závěry svého dvoudenního jednání. Je paradoxní, ale vzhledem ke zvolené strategii Václava Havla a jeho spolupracovníků pochopitelně, že na Letné nedostal možnost vystoupit spisovatel a signatář Charty 77 Ludvík Vaculík, který chtěl patrně v reakci na předchozí vystoupení Alexandra Dubčeka polemizovat s hrozící rehabilitací socialismu s lidskou tváří. O tomto odmítnutí se však vějnost dozvěděla až v devadesátych letech.

Ludvík Vaculík o obsahu svého neuskutečněného projevu na Letenské pláni

Nevím, co bych nakonec řekl, ale k řečení jsem měl dvě věci. Za prvé: Vážení, kde jste byli doted? A za druhé: Vážení, když se k něčemu rozhodujete, pak se rozhodněte k tomu, v čem jste také ochotni vydržet - třeba pod tankama, protože cenu nemá něco chytitnout, ale udržet to. Navíc mě zneklidňovalo myšlení části politiků, kteří chtěli rehabilitovat socialismus s lidskou tváří. Omyl. Možná bych na té tribuně připomněl, že nemá cenu se s podobnou iluzí vůbec zdržovat. Jedna myšlenka mě ovšem drží dodnes: Komunismus sice padl, ale vznikl z nějakých příčin. Znáte, vážení, tyto příčiny, aby po čase nenastal návrat komunismu? Dnes je odpověď na tuto otázkou opět aktuální.

(Reflex, č. 45/1993)

V neděli 26. listopadu 1989 přišlo na Letenskou pláň okolo 650 000 lidí, tedy přibližně o pětinu méně než předchozí den. Přesto se jednalo opět o obrovskou manifestaci, která doložila schopnost OF mobilizovat veřejnost. Program byl podobný jako v sobotu, u mikrofónu se střídaly známé osobnosti z kulturní oblasti se zástupci stávkujících dělníků a studentů. Sobotní a nedělní manifestace se ovšem lišily ve třech důležitých aspektech.

První výjimku představoval projev tří příslušníků Sboru národní bezpečnosti, kteří se přišli omluvit za zásah svých kolegů 17. listopadu 1989. Byla to z jejich strany velká odvaha udělat tento kající krok, byť se ve skutečnosti ani jeden z nich na brutalitách na Národní třídě nepodílel. V tomto kontextu měla také mimořádný význam prastará modlitba Otčenáš, kterou proslovil Václav Malý.

Druhou výjimku představoval jiný výrok Václava Malého, který adresoval prezidentu republiky Gustávu Husákovu: „Gusto, dnes je tady opravdu husto!“ Replika sice sklidila na Letné bouřlivý potlesk, ale poté se

VĚDĚLI JSTE, že...

v noci ze 17. na 18. listopadu 1989 byla u nás po desetiletích vidět polární záře?

první necenzurovanou informaci o zásahu na Národní třídě přinesl už 18. listopadu deník Lidová demokracie?

první živý přenos z demonstrace vysílal už v úterý 21. listopadu v rádiu Svobodná Evropa jeho manažer Pecháček, který byl náhodou v Praze?

Československá televize odvysílala záběry ze zásahu na Národní třídě až o týden později, v pátek 24. listopadu?

studenti si během okupačních stávek na vysokých školách zakázali konzumaci alkoholu?

Bohumil Hrabal přinesl stávkujícím studentům sto tisíc korun se slovy: „Tady máte na pivo!“

první ochranku Václava Havla vytvořili v listopadu studenti FTVS, kteří se věnovali judu a karate?

v prosinci 1989 si přalo 41 procent obyvatel pokračování socialismu, 52 procent jej chtělo doplnit o tržní prvky a jen 3 procenta chtěla návrat kapitalismu?

kopírky do centrály Občanského fóra dodal budoucí šéf podsvětí František Mrázek?

Václav Havel se poprvé objevil na obrazovce Československé televize 25. listopadu v rámci přenosu demonstrace na Letné?

v České republice je přes 70 ulic, které se jmenují 17. listopadu?

známé „usměvavé“ logo Občanského fóra navrhla student VŠUP během 15 minut a myslí je původně jako recesi?

Zdroj: ČT 24, viz <https://ct24.ceskatelevize.cz/archiv/1009081-co-vsechno-jeste-mozna-nevite-o-sametove-revoluci>

KULTURNÍ AKCE

Výročí sametové revoluce připomene i řada kulturních a společenských akcí. Přinášíme stručný výběr s akcentem na Sedmičku.

11. 10.–30. 11. Komunikace 89 aneb státní převrat bez internetu

Letenská pláň, denně od 14 do 19 hodin Výstava představí komunikační a mediální okamžíky roku 1989 i to, jak se sametová revoluce musela obejít bez moderních technologií. Součástí je i cyklus fotografií Jaroslava Krejčího. Doprovodný program nabídne diskuse, workshopy, dílny a besedy s osobnostmi mediálního světa jak z doby před třetí lety, tak ze současnosti. www.bubny.org

23. 10.–27. 6. Technika v diktaturách

Národní technické muzeum Špiónažní zařízení, vybavení StB, ale i techniku používanou oboržáři a disidenty představí výstava Technika v diktaturách. Opomenutý nezústanou ani přiběhy konkrétních lidí na pozadí politických událostí. www.ntm.cz

24. 10.–27. 11. sPOLeCZně

Holešovická tržnice Spolupráci opozičních hnutí Polska a Československa připomene výstava sPOLeCZně, která se zaměřuje na vztahy mezi Poláky a Čechy od roku 1968 a mapuje, jak se rodila nová demokratická střední Evropa. www.spolczne.cz

2. 11. Generace 89

La Fabrika, od 16 hodin Začátkem listopadu 1989 se ve Vratislavu uskutečnil Festival polsko-československé solidarity, kde vystoupil Karel Kryl nebo Jaroslav Hutka a kam přes komplikace na hranicích dorazili několik tisíc návštěvníků z Československa. 30. výročí této akce připomene koncert v La Fabrice. Těší se můžete na kapely, které tehdy vznikly (Tata Bojs), nebo jejichž členové se kolem roku 1989 narodili (Katarzia, Haíbal, Lao Che). Hudební program bude doplněn o projekce, workshopy a dokumentární filmy. www.polskyinstitut.cz

10.–16. 11. RespondART

Studio ALTA Představení zkoumající různé podoby svobody, tolerance a rovnosti nabídne mezinárodní taneční festival RespondART. Festival se dostane i do veřejného prostoru – 10., 11. a 12. listopadu se bude odehrávat v ulicích Sedmičky celodenní taneční maraton. Festival doplní doprovodný program v podobě diskuzí či workshopu. www.studioalta.cz

15. 11.–16. 2. 89

Veletržní palác Jak ve svých dílech zachytily české fotografové a umělci rok 1989? Výstava připomene nejen třicáté výročí sametové revoluce, ale prozkoumá i pozici československé dokumentární fotografie. Ta měla v osmdesátých letech mimořádné postavení. V oposici k oficiálnímu umění, které přálo dekorativismu a povrchnosti, si nesla auru pravdy a morálního hrdinství. Vystavené fotografie z protirežimních demonstrací doprovodí snímky každodenního života, společenských problémů a politické změny. www.ngprague.cz

17. 11. Festival svobody

1

2

Hobulet listopad 2019

4

5

3

JAROSLAV KREJČÍ (1929–2006) patří mezi nejvíce oceňované české fotografové. Od šedesátých let se věnoval zejména žánru divadelní fotografie. Působil také v Divadle Na zábradlí, kde se sblížil s Václavem Havlem a byl mu nabízkou i v revolučních dnech listopadu 1989, ze kterých vytvořil na 3000 snímků. V roce 2005 byl při velké povodni Prahy zatopen Krejčího ateliér na Čertovce, kde měl fotografický archiv. Část jeho díla se podařilo zachránit, ale některé negativy a fotografie byly poškozeny. Kouzlo nechtěného z nich však vytvořilo symbolické obrazy, které využil Pavel Štengl pro výstavu Komunikace 89 na Letenském pláni. Snímy byly péčí Jana Havla, který je společně s Irenou Vodákovou správcem pozůstatku Jaroslava Krejčího, letos poprvé od povodně digitalizovány. Díky svému poškození jsou unikátním symbolem pomíjivosti.

6

1 Na Letenskou pláň přišly 25. a 26. listopadu 1989 statisíce lidí.

2 Obě demonstrace moderoval signatář Charty 77 a římskokatolický kněz Václav Malý.

3 Hlavním režisérem obou demonstrací Občanského fóra byl dramatik Václav Havel, který vedle jiných na letenskou tribunu pozval předsedu federální vlády Ladislava Adamec.

4 Dne 26. listopadu 1989 se tři příslušníci Pohotovostního pluku VB poručík Ludvík Pinc, praporčík Vladimír Němec a nadstrážník Jiří Tláskal omluvili za zásah proti demonstrantům.

5 Alexander Dubček a Ladislav Adamec na Letenské pláni 26. listopadu 1989.

6 Řečníci vystupovali na vnější tribuně stadionu Sparta.

Fotografie Jaroslava Krejčího jsou součástí cyklu Křehkost paměti v expozici Komunikace 89 Památníku ticha. Poděkování patří správcům fotografického pozůstatku Jaroslava Krejčího Ireně Vodákové a Janu Havlovi.

Coby středoškoláka ho to táhlo k opeře. Docházel na hodiny zpěvu, ale slibnou pěveckou dráhu zhatilo jeho příliš kritické ucho. První recenzi napsal o Carmen, ale jako redaktor Mladého světa se začal věnovat populární a rockové hudbě. Kvůli vyhazovu z rádia si pak vymyslel unikátní pořad, se kterým již 48. rokem objízdí celou republiku, a na jeho Antidiskotékách mu „rukama“ prošly desetitisíce lidí. „Nejvíc mě potěší, když se dozvím, že jsem někoho naučil mít rád hudbu,“ říká v rozhovoru objevitel Karla Kryla a jedna z tváří sametové revoluce Jiří Černý.

Text – Klára Janicki, foto – Peter Fabo

Nebyl jsem žádný Jánošík

Co jste dneska poslouchal?

Dneska? To se musím zamyslet... (smích) Vlastně to, co jsem hrál včera v Ústí nad Labem, kde jsem měl monotematický večer o Johnnym Cashovi.

Dokážete si představit den bez hudby?

Dokážu. Takových dnů mám celou řadu. Jedna z věcí, kterých se bojím, totiž je, abych se hudbou nepresytil. Své pořady dělám deset měsíců v roce, průměrně dvanáct pořadů za měsíc - hudbu si ale samozřejmě pouštím i přes den. Zdá se mi, že důležitější než všechna odbornost a pracovitost je to, aby člověk měl muziku opravdu rád, a to ho snadno přejde, když se jí přežije... (smích) Tak si na to dávám pozor.

Takže hudbu jen jako kulisu neposloucháte?

Trošku jo, třeba když myju nádobí. Věčně věků je u nás puštěná Vltava. Kdykoliv mi ale na hudbě záleží nebo když poslouchám novou věc, pak jde všechno stranou a musím na to mít klid. V autě mám přehrávač, ale často si nehráju nic, protože se dívám po krajině. Po republice pravidelně cestuji od září 1971, mám to všechno naježděné, ale i ta známá krajina se v průběhu roku mění. Také je zajímavé sledovat obrovské změny, které nastaly za těch 30 let od pádu režimu. Třeba to, jak se změnilo pohraničí - taková Kadaň nebo Most, to je k nepoznání.

Pouštíte si hudbu podle nálady?

Je to spíš intuice, hlavně si pouštím hudbu, kterou jsem dlouho neslyšel. Najednou mám chuť třeba na Brucknera nebo Brahmsa. Pokud jde o moderní pop - mám rád černochy, především tu starou gardu z 60. let, jako je Ray Charles, Wilson Pickett, Otis Redding - k tomu se člověk dostane málokdy.

Žádný zaručený lék na splín tedy nemáte?

To ne, ale mívá jsem vždycky a pořád mám muziku na povzbuzení, třeba když mě čeká

důležité nebo náročné rozhodnutí, práce. Kdysi to bývala árie Dalibora od Smetany o svobodě. Když jsem třeba dělal přijímačky, tak jsem si to pouštěl, a myslím, že to vždy zafungovalo.

Vlastně takový hudební doping...

Ano, vysloveně hudební doping. Ted' jak člověk stárne, tak už na to přestal věřit, ale člověka podle mě velmi ovlivňuje to, co poslouchal jako středoškolák. Já jsem bohužel nemohl chodit na gymnázium, protože jsem byl z živnostenské rodiny. Studoval jsem stavební průmyslovku, kde jsem s odřeným hřbetem odmaturoval. Bylo to dost náročné studium, učili jsme se dělat krov, základy, železobeton. Škola byla ve Zborovské ulici, přímo přes řeku naproti Národnímu divadlu, kam jsem, abych se odreagoval, chodil skoro každý večer na bidýlko. Tehdy jsem poslouchal hodně opery, ostatně své první články jsem napsal o opeře a vůbec jsem tehdy netušil, že se nakonec budu věnovat úplně jiné hudbě, to se tak seběhlo...

Co byla ta křížovatka?

Moje první zaměstnání ještě při studiu bylo v Československém sportu jako sportovní redaktor. Byl jsem tam dva roky a moc mě to bavilo. V té době jsem taky hodně sportoval, sedm sportů jsem dělal závodně, ale nějak se mi zdálo, možná že jsem byl lehce nafoukaný, že to, co se dalo naučit, jsem se už naučil a že bych měl dělat něco jiného. Tak jsem zavolal do redakce Mladého světa, kde zrovna coby šéfredaktor kultury končil Arnošt Lustig, a oni mě na to jeho místo vzali. Napsal jsem tehdy recenzi koncertu barytonisty Dietricha Fischer-Dieskaua v Rudolfinu, na redakční poradě mi ale kolegové řekli, že jsme týdeník pro mladé, a hned mě hnali do Semaforu. To byl rok 1961 a od té doby dělám hlavně populární hudbu.

Objevil jste Karla Kryla a prosadil vydání jeho prvního alba Bratříčku, zavírej vrátku. Jak na něj vzpomínáte?

Především často! Karel Kryl je jedním z interpretů,

které mám v nabídce svých monogramatických pořadů, a často si ho vybírájí, takže na něj musím vzpomínat, i kdybych nechtěl, ale já chci... Karel byl především fenomenální talent. Při všem úctě u nás jsou mezi písničkáři ohromně veršotepci - Suchý, Plíhal, Nohavica, přinejmenším tihtieli tří, ale na Kryla neměl nikdo. On měl úžasnou slovní zásobu, strašně snadno rýmoval, až hríšně snadno, v poezii měl dokonce nadvýrobou. Ke všemu měl hrozně zajímavý hlas a melodické nápadы sypal doslova z rukávu. Přestože se dobré vyznal v západní rokenrolové hudbě, neinspiroval se tím, měl hodně napslouchaného Ježka, Voskovce a Wericha, Semafora a český folklór. Jeho maminka byla z Lašská, tak to musel mít vrozené. Často se o Krylovi říká, že to byl básník s kytarou či zpívající básník - to je všechno hezký, ale lidi si písničky pamatují hlavně podle melodie, a ty jeho šly do hlavy. Letos je to 25 let od jeho smrti a převládají ty hezké vzpomínky, i když my dva jsme se hodně hádali, což je u intelektuálů, kteří o všem pochybují, nasnadě. Karel byl taky dost vzteklý, měřil 158 cm a já myslím, že když mezi námi nebyl takový výškový rozdíl, tak by mi třeba i pár facek s chutí dal, ale to by si musel vyskočit... (smích)

Vy sám jste hudbu nikdy aktivně neprovozoval?

Já jsem se učil opernímu zpěvu u zpěvačky Zdenky Hrnčířové, která byla velkou rivalkou Marie Podvalové v dramatickém sopránu v Národním divadle. Když jsem k ní chodil asi půl roku, tak jsem si jednou z magnetofonu pustil svůj hlas a tak se mi to nelíbilo, že jsem jí okamžitě zatelefonoval a řekl, že nemám čas a peníze (tehdy jsem platil 20 korun za hodinu) a že už nepřijdu. Ukázalo se už tenkrát, že jsem víc kritik než hudebník. (smích) Pak jsem dělal zkoušky do pěveckého sboru Československého rozhlasu, kam se nás hlásilo několik set a vzali nás dvacet. Přišel jsem na první zkoušku, dostali jsme noty kantaty Roberta Schumanna napsané v basovém klíči, a když jsem viděl to nad osnovou psané vysoké C, D, to bych se uškrtil, tak

jsem to vzdal. Asi bych se to naučil, ale já byl stejně jako v tom sportu, tak i v té novinářině opravdu sebekritický a myslím, že to bylo jedno z mých nejlepších rozhodnutí.

To si nezpíváte ani ve sprše?
Ve sprše ne, ale v autě hodně, zpívám velice rád.

Letos si připomínáme třicet let od sametové revoluce, vy sám jste jednou z jejích tváří, jak na to období vzpomínáte?

To bylo jedno velké štěstí. Já jsem v ten pátek na Národní třídě nebyl, protože ten den bylo tradiční setkání Jonáš klubu, což je v podstatě fanouškovský klub Semaforu, a já tam vedl rozhovor se Zdeňkem Svérákem. Zatímco policajti mlátili studenty, my jsme si ve Vysočanech v Gongu povídali... Co se děje, jsem zjistil, až když jsem v noci přijel domů a pustil si Hlas Ameriky. V sobotu jsem coural po Praze, byl jsem na tajném zasedání novinářů a v neděli večer mi volali, že v Činoherním klubu vzniklo Občanské fórum (OF). Já jsem se s Havlem znal od 17 let z tanečních a někdy jsme se stýkali, taky se byl podivat na mém pořadu a já byl za ním na Hrádečku. Kupodivu jsem kvůli němu nikdy nebyl výslechu. Doprourčil jsem mu kdysi coby jeho sekretáře svého známého slovenského počítacového experta Vládu Hanzela, který mi volal, aby jim přišel pomoc. Hned při tom druhém Václaváku jsem byl vyzván, aby promluvil jménem nezávislých novinářů. No, samozřejmě mě k tomu nikdo nezmocnil, byla to revoluce a každý si dělal, tak trochu co chtěl. Zašel jsem za Jirkou Dědečkem a na jeho psacím stroji jsem napsal asi 15 řádek, které jsem pak tomu vyprodanému Václaváku přečetl. Lidi se mě dodnes ptají: Jaké to bylo divat se na to plné náměstí? Ale já jsem tohle vůbec nedokázal vnímat, to bych se zbláznil, já jsem jen věděl, že musím něco říct. Pak jsem několikrát místo Havla četl nějaké jeho texty, protože on byl nastydly, to jsem se soustředil jen na to, abych přečetl správné tečky a čárky a nezakotkal se. Myslet si, že mluvím k národu, to opravdu ne...

Jak jste vnímal celou tu situaci?

Vzpomínám, jak jsem se kolem tří hodin ráno vracel domů přes Letnou a vzpomínal na rok 1968, který byl pro mě velkým zkla-máním stejně jako celá normalizace - lidi se pokládali strašně rychle a snadno. Říkal jsem si, že tahleta parta - Havel, Battěk, Křížan, Vondra, to je něco jiného, že ti se tak snadno nevzdají. Sice jsem nevěděl, jestli to vyhrajeme, nebo ne, ale měl jsem takovou bojovnou náladu. Když pak za týden politbyro rezignovalo, byl jsem nekontrolovaně šťastnej. Když teď zpětně vidím nějaké záběry, choval jsem se skoro jako blázen, já opravdu myslel, že se zblázním štěstím. Jezdili jsme občas do divadel, to mě hodně bavilo, dostal jsem nabídku, abych dělal v Pithartově vládě ministra kultury nebo tiskového tajemníka OF, ale všechno jsem odmítl, protože jsem se chtěl vrátit k novinám. Politika mě sice bavila, ale ty noviny mě bavily více. S Havlem jsem byl často ve styku, v životě už se nepodívalm tolikrát na

Hrad jako tenkrát. Pro mě to byla jedna velká radost a do jisté míry je dodnes...

Takže jste nikdy nezaříl rozčarování z polistopadového vývoje podobně jako třeba Karel Kryl?

Ne, mně to opravdu vydrželo dodnes. Víte, já jsem se hodně zajímal o historii, pročetl jsem Peroutkovo Budování státu, a tak jsem věděl, že ani první republika nebyl žádný med, že už tehdy existovalo tunelářství, i když se tomu tak neříkalo... Je to tak, jak říkal Churchill - demokracie je špatný systém, ale lepší nikdo nevynealez. Kdyby mi někdo řekl, že vyjdou z domu a tady se to nebude jmenovat Obránců míru, ale Milady Horákové, tak bych mu řekl, že zešílel. Jsem moc rád, že jsem se toho dožil. Momentálně sice nemám ani prezidenta, ani předsedu vlády, jakého bych chtěl mit, ale to se může stát v každém státě, podstatná je svoboda tisku. Mě během komunismu třikrát vyhodili z práce a nikdy se nic nestalo. Před 20 lety mě chtěli na doživotí vyhodit z rozhlasu, teď nedávno znova, ale sebrali se lidi a sepsali petice a jsem tam zase zpátky. Ale to neříkám jenom kvůli sobě, v posledních měsících se zase demonstruje, přítom to pořádají kluci, kteří 17. listopadu 1989 ještě nebyli na světě nebo nevznímali, ale mají velký smysl pro politickou realitu.

V jednom rozhovoru jste řekl, že byste měl Vojtěchu Filipovi dávat každé ráno za dvere sekretariátu ÚV partaje flašku šampaňského, protože komunisti vás donutili vymyslet si jiný, alternativní způsob života, který vedete doted...

Přesně tak, protože kdyby mě nevyhodili, tak bych byl stále v tom rádiu, dělal bych tu Houpačku nebo nějaké pokračování, nikdy by mě nenapadlo dělat poslechovky, to jsem si vymyslel, protože se mi stýskalo po rozhlasu. Inspiroval mě pořad E. F. Buriana v D34, kde čas od času místo divadla pořádal diskuzní večery s diváky. Sice tam zádnou hudbu nepouštěl, ale lidi se mohli ptát, na co chtěli. Já jsem ty svoje Antidiskotéky dělal tak, že v první půli jsem hrál, co jsem chtěl, a v druhé, co chtěli lidi z nabídky, a odpovídala na jejich dotazy, ale že to budu dělat 48 let, tomu bych opravdu nevěřil.

Nelákalo vás po revoluci zkusit něco jiného?

Ale ano, dělal jsem chvíli šéfredaktora časopisu Rock and Pop, ale tak jak jsem pořádně neuměl ani toho šéfredaktora a jistě bych ani neuměl dělat toho ministra, takže jsem se s chutí

k těm svým poslechovkám vrátil. Mě to totiž baví ze všeho nejvíce, protože takto jak sedíte vy proti mně, tak tam sedí třeba sto lidi, a kdyby nechtěli, tak nepřijdou. Ve Švandově divadle jsou moje pořady vyprodané během tří hodin, chodí tam paděsátníci, sedesátníci. A je to pro ně asi příjemný pocit, vědět, že ten Černý stále pouští hudbu, která jím nějak imponeje, a že pořád říká to stejně... Vite, kdysi mi Hana Hegerová řekla: „Jirko, když vám někdo řekne, že jste ho něco naučil, tak to je největší poklona, jakou můžete dostat.“ A měla pravdu. Stává se mi, že když jdu třeba tady po letenském rynku, někdo mě

zastaví a říká: „Já vás nebudu zdržovat, ale chci vám jen říct, že díky vám jsem se naučil poslouchat hudbu.“ To je úžasné a k tomu mě opravdu donutili bolševici. Proč bych jezdil po republice, když bych mohl sedět na Vinohradské 12 a dál dělat rozhlas? Taky když přijedou kolegové ze Západu, tak na ten můj pořad coukají jak vyoraná myš, protože takový formát vůbec nikde neviděli.

Na svých Antidiskotékách jste často pouštěl zakázanou hudbu. Nebál jste se?

Bál jsem se špatný sloveso, já jsem spíš věřil na nějaké své vnitřní hlasy, to znamená, že někdy jsem se nebál zahrát Kryla a někdy jsem se bál zahrát i Vlastu Třešnáka. Prostě jsem měl pocit, že ten večer tam ten fízl je, ale z čeho jsem měl ten pocit, to vám neřeknu. Fakt je, že v Praze jsem byl opatrnejší, protože tady ta možnost, že se mezi vysokoškolskými studenými najde nějaký udavač, byla větší. Jeden rok jsem trhl rekord a měl během 10 měsíců 157 vystoupení a říkal jsem si, vždyť já sám mám problém, abych si i s pomocí diáře zapamatoval, kde hraju. To by na mě museli mít celé oddělení a za to jim nestojím, protože mají na starosti i jiné věci...

Ani vás StB nikdy nevyslychala?

U výslechu jsem byl celkem tříkrát. Jeden byl kvůli majálesu, já blbec jsem si myslí, že tam diskutují o politice s nějakými diskutéry, ale oni to ve skutečnosti byli estébáci. Další výslech byl kvůli Jiřímu Gruntorádovi, kterého zavřeli a našli u něj moje telefonní číslo. Vyslychal mě nějaký poručík Bežuch.

No, asi mě nepovažovali za velkého třídního nepřitele, to by na mě pustili nějaké větší zvìře... (smích) Kladl mi na srdce, že kdyby mě Gruntorád vyhledal, abych jím to oznámil, všechno jsem slíbil, ale samozřejmě jsem nic neudělal. Poslední výslech byl jen pár týdnů před listopadem, ten byl nejabsurdnejší - pozvali si mě do Olšanské na pasové oddělení. Do ročníku na fakultě se mnou chodil i Jirka Dienstbier - to byl opravdový disident, já jsem jím jen občas s něčím vypomohl - ostatně ani Chartu jsem nepodepsal. Dělal jsem tehdy pořad o Martě Kubišové v Praze 6, kam dorazil i Jirka. Tehdy jsem trochu strnul, myslí jsem si, že když je tu Jirka, tak tu budou i estébáci. On mě pak vezl domů a já se s ním radil ohledně toho předvolání. Tehdy mi říkal, že to je nějaká blbost a že přinejhorším mi vezmu pas. Tvrdil, že všechno už jde do háje, že Jakeš je neschopný, tak do mě nalil odvahu...

Pouštěl jste si toho Dalibora?

Samozřejmě, správně se ptáte. Ano, pustil jsem si, „kým to kouzlem, ó svobodo, mi pláš!“ a jel jsem tam. Přišel si pro mě takový kluk, vypadal jako Alain Delon, omlouval se, že jsem musel čekat, odvedl mě do kanceláře, kde byl starší kolega s nepříjemnou podobanou tváří. Dal jsem mu svůj pas a on začal: „Vy teď jezdíte často do Německa?“ Já tam přitom byl za šest let dvakrát. Vedl řeči o všem a o ničem a pak to ukončil s tím, že by ode mě potřebovali nějaké informace, že tam mám prý styky, hlavně na ministerstvu vnitra. Odvětil jsem, že tam opravdu nikoho neznám a on začal řvát... Tehdy ve mně byla malá dušička - já nejsem posera,

ale nejsem zvyklý, aby se mnou někdo mluvil takto svrchu a ošklivě. Cítil jsem, že ten strach je ze mě slyšet, že špatně dýchám, ale co se dalo dělat... Pak potřetí zopakoval: „Vy tedy s námi odmítáte spolupracovat?“, vzal můj pas, hodil mi ho a řekl, že můžu jít. Odešel jsem tehdy hrdy sám na sebe. Na stanici tramvaje jsem radostí přeskocil zábradlí a pak přemýšlal o těch chudáčích, kteří jim to pár týdnů před revolucí podepsali, ti aby se šli picnout.

Nikdy se během výslechů nenařazilo na vaše kontakty s Krylem?

Nikdy. Přitom jsem si s Krylem psal. Musel vědět i to, že jezdím až do maminky do Nového Jičína atd. Víte, ty moje výslechy byly dobré k tomu, že já bych nikdy nemohl jako některí moji kolegové pronášet ostré odsudky lidí, kteří něco podepsali. Normální člověk nemí stvořený k tomu, aby na vás rával nejáci estébáci, zejména na když jste nic neudělal. Já se nedivím nikomu, kdo jím něco podepsal. Zejména ne lidem, kteří byli v nějakém dobrém postavení. V době, kdy se podepisovala Charta, se narodila moje jediná dcera Kateřina. A říkal jsem si, tak já to podepišu a nejenže nebudu moct dělat pořady, ale přijde o zaměstnání i moje žena a obavy jsem samozřejmě měl i o budoucnost své dcery. Můžete si o tom myslet, co chcete. Já se občas setkávám s tím, že lidi říkají: „My jsme si o tom Černým myslí, jaký je to frajer, ale on se vlastně bál.“ No samozřejmě, že jsem se bál, žádný Jánošík jsem nebyl. Považuji za velký úspěch, že se mi povedlo celou totalitu hrát muziku, kterou jsem chtěl.

V sedesátých letech jste v Československém rozhlasu vedl první hitparádu s názvem Dvanáct na houpačce. Sledujete podobné žebříčky i dnes?

Ne, nesleduju. Hitparády totiž ztratily své původní poslání. Tehdy zrcadly obraz lidového výkusu, dneska si můžete zjistit, co výšlo, co se prodává, jaké jsou návštěvnosti koncertů či jaké je sledovanost rozhlasových stanic, během chvílik na internetu. Těch ukazatelů je totiž, že hitparády by byly jen jedním z nich. Navíc v posledních dekadách ohromně klesl odbyt desek, rozmohlo se pirátství - a to až tak, že už tomu nikdo pirátství ani neříká, výkus se atomizoval. Jen si věmete, že když u nás byla jen dvě gramofonová vydavatelství, dneska jich je určitě přes 60. Těch prostředků, jak se dostat k hudbě, je taky strašně moc. Dnes už záleží jen na vašem výkusu a kolik tomu chcete věnovat čas...

Jak se tedy dostáváte k nové hudbě vy?

Nejdůležitějším prostředkem jsou mí kamarádi. Na nové desky mě upozorňují i návštěvníci mých pořadů. Ke Kaštanu chodí například jeden bankovní úředník, kterému dělá dobré objevovat novou hudbu a pravidelně mi nosí nějaká cédéčka. Vytváří se tak zvláštní společnost, která se vymyká ekonomickým zákonům. Tíhle lidé jsou pro mě zajímavější a věnuju jim více času než internetu, kde se samozřejmě dá zjistit všechno. Já na techniku nejsem bůhvýjaký fajnšmekr, ale přeci jen jsem rád, když mohu mít fyzicky ten nosič - tedy nikoliv počítač, internet, přepálené věci nebo malou škatulku, kde je 40 tisíc nahrávek... tam ale můžou být klidně úplný srágory jako třeba Beethovenovy symfonie. (smích)

Jaký je váš poslední objev?

Pokud jde o sólisty, tak to je určitě Angličanka Olivia Chaney. Jinak z české produkce se mi dlouhodobě líbí Jablkoří, to je ohromně originální. Pokud jde o rockovou hudbu, tak mám rád brněnské Květy, pak bratislavské Korben Dallas - to jsou úžasné. Z nových zahraničních věcí mě nic nenapadá, ale loni v listopadu mě naprostě nadchnul koncert Buddyho Guye, to je kytarista stejně starý jako já, na pódiu se ale pohyboval velmi rychle, na kytaru hrál výborně a ještě báječně zpíval. Také jsem moc rád, že jsem mohl naživo vidět Leonarda Cohena, nevěřil jsem, že vůbec někdy přijede. Teď se mi hodně líbí Jonny Lang - jako teenager byl bluesovým kytaristou a teď i výtečně zpívá, slyšel jsem jeho šestou desku a hned jsem si kupil všechny těch pět předchozích. Pokud se mi někdo podepsal, tak první myšlenka je, že je báječný, a hned ta druhá, že ho rozhodně musím pustit lidem. (smích)

Kolik máte doma desek?

Já jsem to nikdy nepočítal, ale zjíme v byte 4+1, který jsem schopen zabydlet deskami a knížkami, pročež mi všechny nadávají... Byt je opravdu plný, takže postupně dávám své ženě cédéčka, aby to nabídla svým studentům nebo v kostele svatého Salvátora na rozebrání. To nejsou blbé desky, jen vím, že už se k nim nedostanu. Uvolněné místo samozřejmě hned obsadím. (smích)

Jak dlouho vlastně bydlíte na Sedmičce?

Já jsem rodák z Vinohrad a na Sedmičku jsem se dostal v roce 1972 za romantických okolností. Opustil jsem zenu, zařízený byt, auto, garáž a začal jsem nový život se svou druhou ženou Jitkou Severovou. Její otec učil na fakultě architektury a pozemního stavitelství a tady v Čechově 15 měl ateliér s výtvarníkem Václavem Žaludem a ten nám tehdy přijel. Na podlaze jsme měli matrace, pamatuji si, jak byl u nás jednou Karel Gott a říkal: „Jirko, to nemyslil vžádne...?“ (smích) Jitka pak sehnala byt ve Stupkově u jatku, kde jsme byli dva roky. Nebylo to ale vůbec půvabné, protože touto dobou tam stále fungovala jatka a ten dobytek cítil, že jde na porážku a rával - v tomhle prostředí poslouchat hudbu opravdu nešlo. Když jsem poslouchal country, tak jsem si říkal, že tohle na mě snad vymyslel nějaký zloduch. Pak Jitka zařídila další výměnu zpět do Čechovky, takže během tří let jsme bydleli na této adrese a od té doby jsme stále tady. Je to tu nádherné bydlení, říká se, že je to nejkrásnější ulice v Praze. Byl to ale ateliérový byt, takže záchod byl přes chodbu, nemělo to ani koupelnu - bylo to dobrodružství. V roce 1977 se nám narodila Kačenka, která si místo panenek pořád kreslila koupelnu s kachličkami. (smích) Teprve v 7 letech, k

Listopad

So

9

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM 10.00–
16.00 Myslivecké slavnosti Sokolníci, lovečtí
psi, lesní a myslivecká pedagogika, stánky se
zvěřinovými dobroty a mnoho dalšího

TRAFO GALLERY 14.00 Komentovaná
prohlídka výstavy Zdeňka Trše Popelavý svět

ALFRED VE DVOŘE 15.00 Zajatci vesmíru
Fantastický pohádkový příběh o velké
dobrodružné pouti člověka ke hvězdám

SOKOL PRAHA VII 20.00 XVI. Ples Společný
ples s farností sv. Antonína v sokolovně
U Studánky

DIVADLO VILA ŠTVANICE 20.00 Dvě komedie
v komedii Nevážné divadlo na divadle
o závažných věcech

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM
10.00–17.00 Letenská husa a košt
svatomartinského vína*

VZLETNÁ 10.00–16.00 Workshop: Výroba
transparentů k 17. listopadu

DDM PRAHA 7 13.00 Svět pohádek Zábavný
program pro děti, který budou provázet známé
pohádkové postavy

STUDIO ALTA 18.00 Republika na nás čeká,
aneb Kde domov můj Tanec, hudba a hodnoty
demokracie pro malé i velké

STUDIO HRDINŮ 20.00 Skugga Baldur
Česko-islandský divadelní projekt na motivy
Sjónova románu Skugga Baldur

DOX 14.00 Česká vina – Moře literatury
Autorská čtení, besedy a autogramiády
známých i nových českých spisovatelů a
spisovatelů

JATKA78 15.00 Prasečí cirkus Žádné
chlívány, čuhány ani prasáry, pouze vkusný
prasečí humor 19.30 Slapstick Sonata*
Spojení vrcholní akrobacie, Mozartových sonát
a grotesky z éry němého filmu

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 16.00
DJ Asi

STUDIO ALTA 19.30 Or To Be / Work in
progress* Duet hudebíkované tanečnice
a choreografa starší generace

Vícedenní akce

BOTANICKÁ ZAHRADÁ 7. 11.–5. 12. Intimní život rostlin

CSU PRAHA AUDITORIUM do 11. 11. Oskar Helcel a Martin
Netočný: Domy kultury

DIVADLO VILA ŠTVANICE 22.–24. 11. VILOMENINY: Třídení
kulturní program pro děti a celou rodinu

DOX do 1. 12. Russia. Timeless do 20. 1. Veronika Psotková:
Spolu do 20. 1. Petr Sís: O létání a jiných snech

GALERIE BUDOART do 20. 12. Martina Staňková: Balance!

GALERIE JELENÍ do 3. 11. David Možný: Lowdown 13. 11.–

Pá

1

VELETRŽNÍ PALÁC 10.00 Symposium
Moderní žena / Architektka Emancipační vize
moderní ženy i osudy protagonistek Bauhausu

PLANETÁRIUM PRAHA 18.00 Horizon*

DIVADLO VILA ŠTVANICE 20.00 Oslava
k pátměmu výročí Vily Štvanice

So

2

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 16.00 DJ
Komar & friends*

LA FABRIKA 16.00 Koncert Generace '89
Tata Bojs, Katarzia, Lao Che, Hařiba!

DIVADLO RADAR 20.00 Divadlo bez zvratů
Sedm rozmarných a tak trochu absurdních hříček

Ne

10

DIVADLO VILA ŠTVANICE 9.00 Herecký
ateliér s E. Josefikovou a F. Kaňkovským
20.00 Synáček Cítr budoucí elity na pokoj
výběrové internátní školy

VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.30 Pod jednou
střechou Interaktivní koncert, kde se děti
seznámí s hudem mnoha národností

JATKA78 19.30 Bez hranic / Poslední
večeře Charitativní představení pro Lékaře
bez hranic a nejoblibnější kus od oblibených
Dekkadancers

So

16

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM 9.00–18.00
Den se sníženým vstupným

VELETRŽNÍ PALÁC 10.00 Den boje za
svobodu a demokracii Vstup zdarma do všech
sbírkových expozic a na doprovodné programy

Po

18

PAMÁTNÍK TICHA 10.00–11.00
Komunikace 89 – vysílání stanice Bubny

DIVADLO RADAR 18.00 Terezínské zvony
Příběh se zhudebněním texty terezínských
autorek

So

22

ARTUAL 9.45–17.30 Den s maminkou Pro
maminky a dcery od 12 do 70 let

STUDIO ALTA 10.00 Otevřená snídaně +
Den poezie* Přijďte se seznámit, potkat staré
přátele a začít den příjemným posezením s
lidmi nejrůznějšího původu

VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.30 Strašidla
z Bubákovy Loutkové představení pro celé
rodiny s kytarou a písničkami

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 16.00
Inženýr Vladimír Alternativní rock

DOX 19.00 Festival Contempuls 2019:
asculta Součástí představení není video, herci
ani vypravěč

Ne

3

VODÁRENSKÁ VĚŽ 10.00 Dudácká pohádka
Vypřáví, na dudy hraje a zpívá Radomír Švec

PLANETÁRIUM PRAHA 13.45 Polaris*

BIO OKO 15.00 Manon | MET Záznam přenosu
z Metropolitní opery

VELETRŽNÍ PALÁC 16.00 Alberto Giacometti
Komentovaná prohlídka výstavy

LA FABRIKA 19.30 Tracy Letts: Zabiják Joe
Host Komorní scéna Aréna

Ne

8

BOTANICKÁ ZAHADA 11.00 Svatomartinský
přípitek Mladá vina českých vinařů

Út

11

STUDIO ALTA 12.30–19.30 Who Is Frau
Troflea? | RespondART Taneční intervence ve
veřejném prostoru

JATKA78 19.30 Trojhlas aneb loutková
animace tříkrát jinak* Pásma loutkových
animovaných filmů

LA FABRIKA 19.30 Burki & Com: Růžový
samuraj Taneční novinka z dílny Jany
Burkiewiczové

STUDIO ALTA 19.30 Boys Who Like To
Play With Dolls | RespondART Genderově
nekorektní duet

Po

11

AU 14.00–23.00 Kino výtvarných umění
Pásma filmů, které byly natočeny v prostředí
AVU nebo s ní úzce souvisejí

KKC ART NA LETNÉ 17.00–19.00 Kurt
Gebauer: Znovu o nevystavových výstavách

LA FABRIKA 19.30 Tango, ó Tango Taneční
komédie s prvky činohry s A. Polívkovou,
M. Kurtišem a dalšími

ALFRED VE DVOŘE 20.00 Čtvrtá opice
Premiéra grotesky o věštění budoucnosti,
dávných rituálech a pramenech starých mudrců

BIO OKO 20.30 Kateřina Šedá – Odnekud
nikam Cestovatelská přednáška z cyklu Diáky

Po

19

PAMÁTNÍK TICHA 10.00–11.00
Komunikace 89 – vysílání stanice Bubny

STUDIO ALTA 19.00 Kino v Obýváku: Dálava
Dokumentární film o dlouhé cestě otce a syna
do Ruska a o jejich sblížování

LA FABRIKA 19.30 Roland Schimmelpfennig:
Zimní Slunovrat Komorní scéna Aréna

VNITROBLOCK 19.30 AppParade Přehlídka
tuzemských mobilních aplikací, vstup zdarma

DOX 20.00 Farm Fatale Spojením divadla
a výtvarného umění vzniká kolážovitá
koncertantní obrazová revue

Ne

24

Moving Image Department #11: IMAGE (of) SILENCE
15. 11.–16. 2. 2020 1989 15. 11.–16. 2. 2020 Jitka Hanzlová:
Tišín 15. 11.–5. 4. 2020 Stanislav Sucharda 1866–1916:
Tvrčí proces

VELETRŽNÍ PALÁC do 1. 12. Otevřený depozitář Umění Asie
do 1. 12. Alberto Giacometti do 5. 1. 2020 Milan Grygar:
2019 do 5. 1. 2020 Josef Bolf: Tušení stinu do 5. 1. 2020

PAMÁTNÍK TICHA do 30. 11. Komunikace 89: výstava
pro mediální vzdělávání Kontejner paměti na Letenské pláni

Po

25

PAMÁTNÍK TICHA 10.00–11.00
Komunikace 89 – vysílání stanice Bubny

STUDIO ALTA 19.00 Kino v Obýváku: Dálava
Dokumentární film o dlouhé cestě otce a syna
do Ruska a o jejich sblížování

LA FABRIKA 19.30 Roland Schimmelpfennig:
Zimní Slunovrat Komorní scéna Aréna

VNITROBLOCK 19.30 AppParade Přehlídka
tuzemských mobilních aplikací, vstup zdarma

DOX 20.00 Farm Fatale Spojením divadla
a výtvarného umění vzniká kolážovitá
koncertantní obrazová revue

Út

26

KKC ART NA LETNÉ 17.00–19.00 Jan
Pirk: Ars Medica Přední český kardiochirurg
promluví o tom, jak umění může lečit

DIVADLO NA MANINÁCH 19.00 Žena obecná
One woman show I. Jirešová, která se podívá
dovnitř její myšli

JATKA78 19.30 Funus Černá cirkusová
groteska

LA FABRIKA 19.30 Úplně Zatmění D. Krejčík,
S. Nováková a M. Stropnický

STUDIO HRDINŮ 20.00 Jan Patočka
a Charta 77 Scénický dokument

St

27

AU 18.00 Středy na AVU: Kdo jsou současní
umělci? Dvojice umělec a pedagog představí
práci vymykající se studentům/studentkám

VELETRŽNÍ PALÁC 18.30 Performance
Sophie Jung Reakce na tělesnost, úzkost
a další existenciální téma ze současných pozic

DIVADLO NA MANINÁCH 19.00 Hra se smrtí
Soubor manžela a milence o lásku nepřítomné
dámy

LA FABRIKA 19.30 Burki & Com: Největší
přání Taneční představení s živou hudbou

DIVADLO VILA ŠTVANICE 20.00 Robinsoni
V bouři ztröskať lod. Katastrofu přejí dva
muži. Puritán a komediální herc

Po

28

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 16.00 DJ Asi*

STUDIO ALTA 19.30 Ouvrir Le Temps*
Minimalistické sólo je dialogem tance,
výtvarného umění a poezie

VODÁRENSKÁ VĚŽ 19.30 Jazz ve věži
Jazzový koncert s E. Vítkým (klavír)
a P. Dvorským (kontrabas)

ALFRED VE DVOŘE 20.00 Iluzionista Opera,
western, balet i horor. Kabaret jednoho herce,
ve kterém zazní snad úplně vše

STUDIO HRDINŮ 20.00 Vladivojna La Chia:
8 hlav šílenství Hudebně-dramatický recitál
věnovaný tvorbě básnířky a novinářky
A. Barkovové

NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM 10.00–
16.00 Adventní dílny Tvoření s vystoupením
souboru Děčka ze Skoronice

ALFRED VE DVOŘE 15.00 Kde budeme
bydlet Loutková pohádka o medvědovi, který
hledá domov

JÍZDÁRNA CÍSAŘSKÝ OSTROV 16.00
DJ Komar & friends*

JATKA78 19.30 Barely Methodical Troupe:
Bromance*

DIVADLO VILA ŠTVANICE 21.00 Berlin
Alexanderplatz Hudebně-scénická skladba

* akce bez jazykové bariéry / no language barrier

Po

4

PAMÁTNÍK TICHA 10.00–1

Jindřichův model

V galerii Berlinské model se od října do listopadu každý týden představí umělci dvou generací s reflexí svých děl, která vznikla pro Cenu Jindřicha Chalupeckého (CJCH) před více než deseti lety. Připomínají tak učebnicově známé projekty i pozapomenuté dějiny tohoto ocenění a obecnější českého porevolučního umění – 8. listopadu se můžete těšit na uskupení Rafani, 13. listopadu na Janu Kalinovou a 20. listopadu na Františka Kowalowského. Ve středu 27. listopadu pak proběhne křest katalogu, který zachytí těchto osm týdnů a osm výstav laureátů a finalistů CJCH. Jednodenní výstavy v Berlinském modelu můžete navštívit v ulici Pplk. Sochora 9 od 19 do 23 hodin. ●

→ www.sjch.cz a www.berlinskejmodel.cz

Nejprve sirény, pak kultura

Jubilejní 10. ročník komunitního festivalu otevřených míst v Praze 7 Mámě otevřeno přináší řadu novinek. Jednou z nich je jeho pravidelné měsíční opakování. Každou první středu v měsíci sirény předznamenají, že večer můžete zažít Art District 7 jinak. První festivalová středa se uskuteční 6. listopadu, kdy své dveře otevřou hned tři instituce na Sedmičce. RockOpera Praha nabízí otevřenou zkoušku představení Vymítáč. Oprášovačka tajemné rockové opery o neopětované lásce a děsivých rituálech startuje v 19 hodin. Vstup je zdarma. Cross Attic uvede v rámci svého cyklu L/O/V/E - Love of Various Environments představení slovenské performerky Noemi V Levovník, v němž skrze tekutiny a až mantrické opakování popových písni zkoumá proměnlivost, pomíjivost a abstraktnost našich pocitů. S podzimním čajem a domácí pomažánkou můžete v dílně Papíry od 10 do 21 hodin prozkoumat možnosti ručně šité nebo ručně psané obálky. Pravidelné středy vyústí jednou ročně ve vícenásobně komunitní festival, v rámci nějž můžete na Sedmičce navštívit desítky kulturních míst plných kreativity a umění. ●

→ www.facebook.com/mameotevreno

Ruské bezčasí

Centrum současného umění DOX se ve své nové výstavě věnuje tématu bezčasí v současném ruském umění. Výstava Russia. Timeless představuje výrazná umělecká stanoviska ze soudobého Ruska, od klasiků kdysi neoficiálního umění až po autory vyjadřující svým dílem pocit generace, která za současného režimu prožila téměř celý svůj dospělý život. Téma bezčasí je v konceptu výstavy chápáno jako odvěký ruský problém s pojím historického času a s rolí individua v dějinách procesech. Vystavena jsou díla téměř pěti desítek umělců. Zastoupena je malba, kresba, objekty, videa, filmy, multimediální instalace, textilie, výšivky, fotografie i záznamy performancí. Výstava je k vidění do 2. prosince. ●

→ www.dox.cz

Tři premiéry v Alfredu

Listopad je pro divadlo Alfred ve dvoře měsícem premiér. První novou práci představí rezidentní soubor Handa Gote Research and Development od 19. do 23. listopadu. Čtvrtá opice je inscenaci o věštění budoucnosti, ale také o lidském soužití s technologiemi a je částečně inspirována tezem vlivného kanadského teoretika médií Marshalla McLuhana. Druhá premiéra je pohádka o medvědovi, který řeší akutní problém s nevyhovujícím bydlením. Představení pro děti souboru Vi.Tvor s názvem Kde budeme bydlet je na programu 21. listopadu od 10 hodin. Sezonu uzavře skupina Wariot Ideal inscenací Iluzionista, jež představí klasického antihrdinu, jehož snem je hrát velké divadlo za každou cenu. Milovníka divadla a notoriického amatéra můžete v Alfredu ve dvoře navštívit ve čtvrtek 28. listopadu od 20 hodin. ●

→ www.alfredvedvore.cz

Pro malé i velké diváky

VILOmeniny se vracejí na ostrov. Festival plný hudby a divadla nabídne od 22. do 24. listopadu výběr inscenací pro děti i celou rodinu v podání domácího souboru Geisslers Hofcomoedianten a jejich hostů - Divadla Lampion Kladno, Malého divadla České Budějovice, Divadla Rozmanitost Most, Jiřího Jelínka a dalších. Pro malé diváky bude připraven také koncert kapely Žampion, výtvarné dílny a výtvarně-interaktivní bojovka na téma lidské tělo. Soubor Geisslers Hofcomoedianten také v rámci odpremiéroval inscenaci autorského textu Zdeňka Jecelína s názvem Robinson. Jecelín napsal text přímo na tělo třem hercům ze souboru, přičemž se inspiroval Robinsonem Daniela Defoa, Shakespearovou Bouří a četnými filmy s motivem přežití. Motiv fyzického ztroskotání lodi se ve hře prolíná s motivem lidského ztroskotání, které však může být příležitostí pro to znova se odrazit ode dna. Přijďte spolu s Robinsony bojovat o přežití do Divadla VILA Štvánc ve středu 27. listopadu od 20 hodin. ●

→ www.vilastvancice.cz

Beseda s českými prozaiky

Česká próza je na vzestupu. Sílí zájem čtenářů, zvyšuje se kvalita knih a stoupá zájem kritiků. A objevují se stále noví autoři, nové knihy a nové příběhy, o které je zájem i za našimi hranicemi. Nakladatelství Host a Centrum současného umění DOX připravily na sobotu 23. listopadu od 14 hodin program Česká vlna - Moře literatury, který čtenářům umožní setkat se s oblíbenými autory při netradičně pojatých besedách. Nejen o svých nejnovějších knihách tak povohoví Alena Mornštajnová, Bianca Bellová, Petra Soukupová, Petra Dvořáková, Viktorie Hanišová, Simona Bohatá, Jiří Paděvět, Jan Němec, Miloš Doležal, Jakub Dotlačil a Martin Skořepa. Vstupné 140 Kč. Speciální vstupné ve výši 220 Kč zahrnuje vstup na celý program a do všech expozic a prostor DOXu a do Vzducholodi Gulliver. ●

→ www.dox.cz

V ohnisku poezie

Velice se omlouváme, báseň Školák našich dní, uverejněná v zářijovém Hobuletu, byla omylem připsána Anně Kabal-Lendělové. Skutečnou autorkou je však Dagmar Štětinová, jejíž medailonek a báseň uverejnějeme v tomto Hobuletu jako nečekaný objev i omluvu. Obě básně jsou součástí knižního výboru Básničky naši babičky, který v roce 2018 vydala Agentura Pankrác.

Spisovatelka a novinářka Dagmar Štětinová (1927-2017), dcera básníka, zpěváka a herce Národního divadla Maxe Bedřicha Stýbla, prožila velkou část svého života v Holešovicích, kde také pracovala na svém rozsáhlém literárním díle. Vydala na třicet převážně historicky naučných knih - jmenujme jeji celoživotní genealogické beletrizované dílo Rytíř země české - a sbírek pověstí, legend a pohádek Z rytířských dob Čech a Moravy, Veneček českých pohádek, Pražské pověsti, legendy a zkazky, Babinský, strašný lesů pán, Věčné návraty, Královna motýlů a jiné pohádky, České falky apod. Vedle prózy převážně pro děti a mládež psala ve volných chvilách i poezii. Její básně příležitostně vycházely např. v časopise Vlasta nebo je Dagmar Štětinová sama prezentovala na autorských čteních v kavárnách Malostranská beseda nebo Poetika. Souborně byly vydány až po její smrti. ●

připravuje Ivana Myšková

Pražská
Smuteční vrba na Klárově
propadla bujněmu veselí.
Vitr jí šeptá jak muž vdově:
Chceš, sejdeme se v neděli?

Nejhezčí podzim prý je
ve Stromovce,
užitek nese veliký:
chytreš tu klíště, nebo vdovce
jen na švestkové knedlíky.

Podzim ve Veletržáku

Od 15. listopadu budou ve Veletržním paláci k vidění tři nové výstavy. Výstava 89 nabídne fotografie z roku 1989, který byl zlomový nejen pro českou společnost, ale také pro fotografi. Cílem výstavy je odstupu tří desetiletí kriticky zhodnotit obrazový materiál a najít nejlepší fotografické záběry, které události z této doby připomínají. Umělkyně Jitka Hanzlová ve svých fotografických cyklech zkoumá individuálního člověka, jeho prostředí a krajинu, ve které žije. V roce 1982 přesídlila do Německa, kde studovala vizuální komunikaci se zaměřením na fotografi. Díky zkušenosti dvou odlišných politických systémů Hanzlová ve svém díle nabízí hlubokou meditaci o evropské identitě ve světě po konci studené války. Fotografický cyklus Tišiny představí tří desetiletí autorčiny umělecké praxe včetně nových fotografií, které vytvořila speciálně pro výstavu v Národní galerii Praha. Obě tyto výstavy budou k vidění do 16. února. Poslední výstava s názvem Stanislav Sucharda 1866-1916: Tvůrčí proces představuje osobnost významného českého sochaře přelomu 19. a 20. století, v jehož tvorbě se prolínají region a metropole a přechod od tradic směrem k moderně. Sucharda se rozhodující měrou zasloužil také o rozvoj českého moderního medailérství a za své plakety a medaile obdržel řadu mezinárodních ocenění. Výstava potrvá do 5. dubna. ●

→ www.ngprague.cz

Listy Šumavy

Poslední dva měsíce tohoto roku budou v knihkupectví Trigon patřit Milli Janatkové a jejím barevným linorytům. Výstava nazvaná Šumava očima Rózy z Neubrunnu představí autorčiny grafické listy inspirované šumavskou krajinou. Janatková se vedle výtvarné tvorby věnuje také hudbě a propojování různých uměleckých oborů v multimediálních projektech. K Šumavě ji přivedly rodové kořeny spolu s dílem Josefa Váchala, jenž ji ovlivnil zejména svou technikou rytí a experimentováním s barvou. Výstava představí autorčiny vícebarevné linoryty z postupně odrývané desky, tištěné vždy v několika různých barevných variantách, jež evokují proměnu krajiny v čase. Vernisáž výstavy se koná v úterý 12. listopadu od 18 hodin, autorka na ní vystoupí též jako hudebnice. Výstavu můžete navštívit v otevřací době knihkupectví do 2. ledna. ●

→ www.trigon-knihy.cz

Fajný festival

Výrazné filmy o současném Polsku, polský dokumentární brunch, program pro děti a chutné delikatesy ke kávě i pivu. Od 21. do 24. listopadu bude Bio Oko opět místem k česko-polskému setkání na Bardzo fajném festivalu. Festival letos uvede čtyři výrazné celovečerní filmy - snímek Klér o problémech v polské katolické církvi, příběh dívky z pastáku ve filmu Vše pro moji matku, komediální rodinné drama Jako pes s kočkou a film o ženském alkoholismu s názvem Zábava, zábava. Na festival dorazí i dokumentaristka Marta Dzidová, která představí film Silaczki o polských sufražetkách bojujících za práva žen a také novelu Slast, jež vyjde v listopadu v nakladatelství Dokořán. V sobotu 23. listopadu od 18 hodin pak festival propojují amatérské krátké filmy z bělostockého festivalu Filmové Podlesí útočí s těmi nejlepšími z mladého letenského festivalu Some like it short. Všechny filmy budou uvedeny v polské verzi s českými a anglickými titulkami. ●

→ www.facebook.com/bardzofajnyfestival

Oběti ve stáří

Stáří nemusí být jen spokojený čas s vnučaty a koničky. Ačkoliv se v poslední době mluví o domácím násilí především v souvislosti s dětmi a ženami, jeho oběťmi bývají i senioři. Jaké jsou příčiny a jak se může starší generace bránit, jsme se zeptali koordinátorky seniorské politiky Prahy 7 Michaly Šormové.

Co přesně si pod týrání seniorů máme představit?

Krom fyzického násilí, kdy někdo někoho bije nebo mu třeba „jen“ nepodá léky na tlumení bolesti nebo ho záměrně vystavuje chladu, je tu například finanční a majetkové týrání, kdy rodinný příslušník pozdržuje nebo zcela zabavuje seniorovi penzi, může ho nutit ke změně závěti nebo přepisu majetku. Potom je tu oblast psychického týrání - urážky, ponižování, vyhrožování. Bohužel se seniorům nevyhýbá ani sexuální zneužívání a zcela specifické je tzv. zanedbávání, například nedostatečné předcházení imobilnosti nebo prolezeninám, v jehož důsledku senior trpí a pravděpodobně i dříve zemře.

Jak moc rozšířený je to fenomén?

Uvádí se, že s týráním, zanedbáváním nebo nevhodným zacházením se setkal alespoň jedenou za život každý šestý senior nad 60 let. Jen krizová linka organizace Život 90 ročně řeší až 500 případů týrání seniorů. A to samozřejmě zdaleka ne každý, komu se to děje, zavolá. Někdo o té službě vůbec neví a hlavně se většina seniorů za chování svých blízkých stydí. Často se týráni totiž dopouštějí jejich děti nebo vnoučata. Týraný člověk má pak pocit, že si za to může sám, protože je špatně vychoval nebo jim nedal v dětství něco, co potřebovaly. Také se cítí slabý, že se tomu nedokáže bránit sám, nebo se bojí, že by o blízkou osobu přišel. A když už nikoho jiného nemáte, kamarádi vám umřeli a nové sousedy skoro neznáte, nechcete zůstat sami.

Existuje způsob, jak týrání předcházet?

Určitě. Důležité je dbát na dobré rodinné vztahy v rámci široké rodiny. Když je více lidí, kterým na vás záleží, snáze se najde někdo, kdo se o vás v případě potřeby postará. Také je dobré udržovat si okruh přátel, případně poznávat nové. Třeba v komunitním centru, na přednáškách nebo kurzu.

A co byste poradila lidem, kteří se s nějakou formou týráni již potýkají?

Předně se snažím těm lidem vysvětlit, že oni nejsou viníkem té situace, že si to rozhodně nemusí nechat líbit a že je možná lepší přijít o člověka, který je vám sice blízký, ale od něhož vám hrozí nebezpečí. Lidé chtějí dožít doma, ve svém známém prostředí, uklopeni věcmi, které mají rádi. Sami a bez pomoci už ale třeba žít nemohou. Služby jako nákupy, pomoc s úklidem, doprovod k lékaři nebo pomoc s hygiennou ale může zajistit například placená terénní pečovatelská služba. Na to se dá využít přispěvek na péči, o který si můžete

zažádat na Úřadu práce. Žijete-li s násilníkem v jeho bytě, je lepší domov opustit a přestěhat se do domu s pečovatelskou službou nebo domova pro seniory.

Stěhovat se ve stáří je ale velmi náročný krok, zvlášť je-li na to člověk sám.

Ano, a lidé ho také často odkládají, dokud se nestane něco skutečně závažného, třeba když v důsledku napadení skončí v nemocnici. Teprve pak si často přiznají, že se domu už nechtějí vrátit. Určitě je dobré mít někoho, komu se můžeme svěřit. Souseda, kamarádku ještě ze základní školy... Může vám pomoci věci promyslet, když jste utopeni v problému, podporit vás, dát vám najevo, že mu na vás záleží. Také můžete kontaktovat nějakou bezplatnou krizovou linku. Mohou vás vyslechnout, poskytnout vám právní poradenství nebo vás seznámit s možností udat násilníku na policii a vysvětlit vám, jak to udělat. Především vám ale mohou dát najevo, že na vašem životě záleží a že blízkou společnost vám mohou poskytnout třeba dobrovolníci při přátelských návštěvách. Při těch mnohdy vznikají opravdu hluboké vztahy. Spoustě mladých lidí chybí kontakt s vlastními prarodiči, zkušenosti stáří a pohled seniora na svět.

A co když senior přesto nenajde odvahu situaci řešit?

I to se stává. S vědomím toho, že se násilí bude pravděpodobně opakovat a stupňovat, je dobré mít krizový plán. Připravit si třeba zavazadlo s nejnutnějšími věcmi - doklady, léky, oblečením na pár dnů, záložní klíče, trochu peněz. Když se pak odhodláte situaci řešit, budete připraveni.

Co je vlastně nejčastějším motivem násilného chování ze strany blízkých?

Může to být výsledek nedobrých vztahů v rodině, vada charakteru, neléčené psychické choroby, ale třeba i vyčerpání pečujícího. Někdy dochází k neurálemu zacházení, netrpělivému odsekávání a výsměchu v důsledku abnormální záťaze osoby, která se o seniora stará. Ta přitom může svého rodiče opravdu milovat, na jedné straně ho zahrnovat péčí a na druhé mu nechtěně ubližovat.

Sama jste tři roky pečovala o tatínka. Zažila jste i vy něco podobného?

Zažila jsem stavu totálního vyčerpání. Starala jsem se i o děti a ke konci ještě začala pracovat. Na péči jsem byla víceméně sama, občas mě vystřídala na víkend tátova sestra, abychom mohli s dětmi vyjet někam ven.

Když jste pod takovým tlakem a chybí vám čas prakticky na všechno, chcete všechno mít odbytí rychle. Pak se stává, že vypěnите, křičíte. Zlobila jsem se na tátu, že se třeba nechal opakovaně vmanipulovat do nějakého nákupu přes telefon, ačkoliv jsem ho před tím varovala. Štvalo mě, že se při cestě z pošty zasekává u každého obchodu, zatímco já hnala domů uvařit oběd. Že se naložil do vany, ze které nemohl sám vylezít, a já ho našla po dvou hodinách promrzlého. V důsledku toho jsem byla strašně ráda za každý čas, kdy jsem mohla být bez něj. Jenže pak mě zase trápily výčitky svědomí, které se projevily mou podrážděností. Když jsem si to uvědomila, zajistila

jsem tátovi pečovatelku, která se mu třikrát týdně na dvě hodiny věnovala. Dali si spolu snídaně, četli noviny, mohli jít na procházku. Také mi hodně pomáhalo mluvit o tom s kamarádkami, které se taky staraly o rodiče, a s tetou, která měla za sebou stejnou zkušenosť.

Co když ale nemám nikoho, s kým bych tyhle věci mohla sdílet?

Můžete zajít na nějaké setkání pečujících. V Praze 7 pořádáme taková setkání pravidelně každou poslední středu v měsíci. Tam ze sebe můžete všechno setrásat. Přiznat selhání, konec sil, i to může někdy významně pomoci. Pak si to můžete přestat vyčítat a soustředit se na to, co může vaši situaci zlepšit. Třeba doplnit svou péči placenou službou nebo předejít nějakým situacím díky zkušenostem a radám ostatních. Nemusíte se tu bát odsouzení ani pomluv. Nic se odsud nevynáší a s pocitem nějakého selhání se potýká každý, kdo pečeje. A jak řešit týrání seniorů mimo domov? Ponižování nebo zanedbávání se samozřejmě může dopouštět i personál v domově pro seniory nebo nemocnici, často také z vyčerpání. Někdy se o tom nedozvědí ani rodinní příslušníci, kteří přijedou na návštěvu. Když už se na něco takového ale přijde, mělo by to vedení okamžitě řešit. Vždy mějte na mysli, že jsou potřeba svědci. Problémy se objevují všude, důležité ale je, jaké k nim člověk zaujmě stanovisko. Označit problém a vyřešit ho stojí vždycky víc odvahy a práce, ale když máme na starosti někoho křehkého, kdo není v pozici, aby se mohl sám bránit, je to naše morální povinnost. ●

Kontakty

Linky pro seniory

Senior telefon (bezplatné, nonstop) 800 157 157
Elpida (bezplatné, každý den 8–20) 800 200 007
Linka pomocí obětem (bezplatné, nonstop) 116 006
Linka důvěry (bezplatné, nonstop) 222 580 697

Poradenská centra pro seniory

Život 90 Karoliny Světlé 18, 222 333 500
Sos Centrum Diakonie Belgická 22, 222 514 040
Senior poradna Infocentrum P7, Milady Horákové 2 (ÚT a ČT 9–12) 777 482 466

Podpora pro pečující

Pečuj doma (bezplatné, všechny den 9–17) 800 915 915
Poradna pro pečující P7 Infocentrum P7, Milady Horákové 2 (ST 9–12) 777 482 466
Setkání skupiny pečujících Denní stacionář Pečovatelského centra Prahy 7, Tusarova 42 každá poslední středa v měsíci 17.30–19.30 (v prosinci výjimečně 18. 12.)

Přátelské návštěvy

Život 90 725 098 527
Kráska pomocí 608 808 087

Komunitní a vzdělávací centra

Přístav 7 (Jankovova 8B) 222 264 846
KKC AOP (Přístavní 24) 601 141 155
Domeček (Královská obora 74) 722 519 604
Ateliér radostné tvorby (Nad Královskou oborou 55) 775 439 319
Centrum aktivního stáří (Karoliny Světlé 18) 222 333 578, 739 477 609

VŠECHNO NEJLEPŠÍ, PRAHO 7

Listopad letošního roku nepřináší pouze výročí sametové revoluce. I naše městská část má důvod k oslavám - v prosinci 2019 uplyne již 135 let od připojení spojených obcí Holešovice-Bubny k Praze. Jak to tehdy v naší čtvrti vypadalo a jak se žilo?

1 Most císaře Františka Josefa I. a silnice pod Letnou v 80. letech 19. století
2 Pohled na letenský vrch na počátku 17. století
3 Palackého ulice ve starých Holešovicích, budova vpravo (s věžičkou) sloužila jako škola

Dějiny území, na kterém se dnes rozkládá městská část s pořadovým číslem sedm, jsou pochopitelně mnohem delší. Dlouhá staletí se na poloostrově tvořeném meandrem Vltavy a v jeho bezprostřední blízkosti rozvíjely poměrně odlišně dvě vesnice - Bubny (někdy nazývané Malé Bubny) a Holešovice (Velké Holešovice). V Bubnech se osídlení soustředovalo na vltavském břehu okolo prastarého kostelíka sv. Klimenta a blízkého brodu přes řeku. Nejstarší obyvatelé Holešovic měli svá skromná hospodářství v oblasti tzv. Zátor (v okolí dnešní stanice metra Nádraží Holešovice směrem k Vltavě). Blízkost metropole Čech Prahy měla pro zdejší obyvatele své světlé i stinné stránky. Pražská tržiště byla místem, kde mohli nabízet plodiny ze svých políček nebo ryby nachytané ve Vltavě. Na druhou stranu obě vesnice, především ale Bubny trpěly nájezdy cizích armád, které tudy táhly na Prahu (třicetiletá válka, francouzské obléhání Prahy v roce 1742 apod.).

Dřevo, ryby i melouny

Změny do zaběhlého života obyvatel Holešovic i Bubnů přináší až 19. století. V roce 1823 je v Holešovicích (přibližně v místech dnešní benzínové pumpy mezi ulicemi Partyzánskou, Vrbenského a U Elektrárny) zřízena první továrna - kartounka, kterou vlastnil Max Dormitzer a později přešla do majetku rodiny Kubinczky. První vlaštovka ale jaro nedlá - o venkovském charakteru obou obcí před polovinou 19. století (1839) nejlépe svědčí rozdělení zdejší půdy podle účelu použití. Celkové rozlohy katastru obou obcí (532 hektarů) tvořily polnosti více než 2/3 plochy (360 ha), louky, pastviny a zahrady zabíraly 66 ha. K Holešovicům-Bubnům náležely administrativně i Malé Holešovice (dnešní Holešovičky), takže část území - konkrétně 9 hektarů - pokrývaly tamější vinice. Zastavěné plochy bylo tehdy 1 % z celkové rozlohy (5,5 ha). Je tedy patrné, že místní se zabývali především zemědělstvím. Poměrně výnosné bylo i pěstování zeleniny, kterou zdejší prodávali na trzích v Praze. Zvlášť oblíbený byl údajně holešovický kolník (tuřín), ale pěstovaly se zde i kedlubny, zelí, karfiol a dokonce i melouny. Obživu obyvatelům přinášela pochopitelně také Vltava. Kromě rybaření a prosekávání ledu a jeho následného prodeje v zimním období představovaly vitaný přívýdelek paradoxně i poměrně četné povodně. Velká voda sem totiž z Prahy a okolí přinášela množství dřeva, které zdejší vraceli za odměnu majitelům nebo jej dál prodávali.

Velice důležitou spojnici starých Holešovic a „zbytku světa“ i zdrojem obživy zdejších obyvatel byly přivozy. Už ve středověku zde fungovaly dva - podle polohy zvané dolní (někdy též císařský) a horní. Dolejší přívoz měl svou trasu přibližně v místech dnešního Trojského mostu. Hořejším bylo možno přeplavit řeku v místech dnešního mostu Barikádníků, v roce 1874 jej zakoupila pražská obec a obratem ho pronajala rodině Vaňhových, která jej provozovala další desítky let. Existence přívozů je doložena i v Bubnech - na Štvanici a do Karlína (1791), další vyplouvala na protější břeh přibližně na úrovni dnešní ulice Komunardů (1884).

Zajímavý vzhled do reality Holešovic-Bubnů poloviny 19. století nám poskytuje tehdejší názvy některých místních lokalit. Původ řady z nich je ale mnohem starší. Dodnes užívané pojmenování Zátor (či Zátvory) znamená nízký břeh zadíraný při jarních povodních ledovými krami nebo utřízenými vory. Název Maniny zase odkazuje k tehdy neregulovanému korytu, řeka zde teklá „maně“ (nahodile). Území východně od dnešního mostu Barikádníků směrem k Vltavě se nazývalo „Pulmon“ (popř. U Pulmona). Tento zvláštní název je počeštěný francouzským slovem épaulement (val, násep) a souvisej s vojenským cvičištěm, které zde vzniklo v 18. století. O tom, jak dlouho se tento název udržel v povědomí lidí, svědčí fakt, že ještě

koncem 20. let 20. století fungovala v ulici Na Maninách restaurace s názvem Na Púlmoně. V místech bývalého holešovického pivovaru, nedaleko střelnice, býval háj (odtud i pojmenování ulice V Háji), místní starousedlíci říkávali, že chodí „do hájku“ nebo „pod hájek“. Břehům Vltavy na Maninách se říkávalo „Na pískách“. Své vlastní názvy měly i Bubenští. Část dnešní Letné zhruba od třídy Milady Horákové směrem k Bubenči i k Výstavišti se nazývala Čertoušek. Nakonec se tento prastarý název udržel až do počátku 20. století, do roku 1904 se část nynější Heršmanovy ulice (od ulice Dukelských hrdinů po Kamenickou) nazývala právě Na Čertoušku. Letenské pláni se říkalo „Na rovině“, vinicím (později sadům na Letné) „Na Belvederu“.

Praha vystrkuje drápky

Ještě v roce 1843 byly obě obce skutečnými vesnicemi - v Holešovicích žilo tisíc obyvatel, v Bubnech pouhé čtyři stovky. Větší a rychlejší rozvoj Holešovic-Bubnů (administrativně byly obě obce spojeny v roce 1849, dle některých zdrojů až o 20 let později) nastává až v době, kdy se 19. století přehouplo do své druhé poloviny. Jedním z hlavních impulzů byla výstavba železniční trati z Prahy do Podmokel vedoucí přes Negrelliho viadukt a Bubny. Ještě větší význam mělo zahájení provozu bubenšského nádraží v roce 1868, čímž se výrazně usnadnila doprava výrobků zdejších firem. Stále spojení Prahy a rozvíjejícího se předměstí měl pak zajistit most císaře Františka Josefa I., který vznikl v letech 1865-1868. Současně s ním vznikly silnice pod Letnou, stejně jako komunikace vedoucí do Stromovky (později Bělského třída, dnes Dukelských hrdinů) a na Letnou (Belcrediho, dnes Milady Horákové). Tyto akce financovala z větší části pražská obec, z čehož je patrné, že pražští radní si už tehdy dělali na Holešovice „zálustk“. Nebyly to ostatně jediné případy, kdy hlavní město investovalo v budoucí Praze. Už v roce 1860 koupilo vinice a lisovní domek na Letné, o rok později byl založen park, který dostal název Sady korunního prince Rudolfa. V roce 1863 vystavěný Letenský zámeček, opět v režii Prahy, dotvořil sady jako oblíbené výletní místo pro Pražany. Už na počátku sedmdesátých let také město Praha pořizuje rozsáhlé pozemky podél Vltavy nedaleko Bubnů, kde plánuje vystavět centrální porážku dobytka pro Prahu i okolní obce. I když jatka nakonec vznikla až v devadesátých letech 19. století, záměr postavit je právě zde posloužil zcela jistě jako další argumentum pro připojení Holešovic-Bubnů k Praze.

Ani představitelé holešovicko-bubenšské samosprávy nezůstávali ve zlepšování své obce pozadu. V roce 1874 nechali postavit na pozemku poblíž dnešního Výstaviště plynárnou. Tento obecní podnik samozřejmě přinášel do obecní kasy vitané příjmy. Růst počtu obyvatel s sebou nesl nutnost udržovat a rozširovat zdejší školy. V roce 1850 se vyučovalo ve škole v Holešovicích (v tehdejší Palackého ulici čp. 82), do této školy byly takzvané příškolky i děti z Bubnů, celkem sem chodilo 147 dětí. S přibývajícím počtem obyvatel ale narůstala potřeba dalších prostor pro školu - pro další třídy tak byly najímány místnosti v soukromých domech. Samostatná škola v Bubnech byla zřízena až v roce 1874 a o tom, v jakém prostředí se zdejší děti vzdělávaly, referují s odstupem času Karlínské listy: „R. 1874 byla zde zřízena dvoutřídní obecná škola smíšená (se 286 dětmi), která byla umístěna na dvoře pivovaru (Kejřův pivovar stál přibližně v místech současné budovy ÚMČ, pozn. aut.) nad chlévy ve dvou skrových světnících a tak primitivně, že vcházely děti do druhé třídy přes třídu první, ježto neměla každá třída svého zvláštního vchodu.“ Skutečně zásadním krokem bylo postavení rozlehlé budovy pro dívčí i chlapec obecnou školu v Jablonské ulici (dnes zde sídlí obchodní akademie a střední a vyšší škola oděvního návrhářství). První skutečně moderní škola v Holešovicích začala dětem sloužit v září 1884.

Vzhledem k narůstající populaci neřešila místní samospráva jen školáky, akutní se stávala i nutnost zřízení nového místka pro poslední odpočinek zdejších. Kapacita prastarého hřbitova kolem kostelíka sv. Klimenta byla zcela vyčerpána, obec tedy zakoupila pozemek ve Strojnické ulici a v roce 1873 zde byl zřízen nový hřbitov.

Odběr mezi lety 1850 a 1880 bylo pro Holešovice-Bubny érou poměrně rychlého rozvoje, z vesnic agrárního charakteru se stalo pulující předměstí blízké metropole. Ze sčítání obyvatel v roce 1880 vyplývá, že Holešovice-Bubny měly tehdy 10 852 obyvatel. I když největší přírůstek obyvatel čekal naše čtvrt až v období mezi lety 1890 a 1900, byly Holešovice-Bubny už tehdy dvaadvacátým největším městem v Čechách. Blízkost a provázanost Holešovic-Bubnů s Prahou se logicky projevila ve snaze obou subjektů spojit se, k čemuž nakonec došlo v roce 1884. Co této integraci předcházelo a jak proběhla, se dozvíté v příštím čísle. ●

Milé čtenářky, milí čtenáři, tato stránka je určena jednotlivým stranám v zastupitelstvu, které střídavě stanovují otázku k diskuzi. Možnost odpovědět dostaly všechny strany. Tentokrát se ptá PRAHA 7 SOBĚ:

V srpnu byl představen návrh územní studie Holešovice Bubny-Zátor. Tato studie by měla sloužit jako podklad ke změnám stávajícího územního plánu, respektive k dopracování Metropolitního plánu. Které části studie jsou dle vašeho názoru přínosem a kde vnímáte případná slabá místa pro budoucí rozvoj naší MČ?

TOP 09 - STAN

Přínosem studie je jednoznačný akcent blokové struktury zástavby, která většinou logicky navazuje na ulice v Holešovicích a na Letné. Dalším přínosem by mohlo být budoucí vedení nové tramvajové trati z Vltavské severním směrem a poté její napojení ulicí Dělnickou na stávající tramvajovou síť, což by významně zlepšilo dopravní obslužnost západní části Dělnické ulice. Jednoznačně kladně hodnotíme záměr koncertního sálu u Vltavské a snahu humanizovat okolí Vltavské. Pozitivní roli by mohlo sehrát i slibované propojení budoucího „centrálparku“ pro pěší a cyklisty s Výstavištěm a Stromovkou.

Bohužel, černý Petr v podobě hlavního těžiště autoprovozu v ulici Argentinské zůstává a vzhledem k majetkovým vztahům v celém území lze pravděpodobně těžko hledat jinou variantu. Rovněž upravená křižovatka v předpolí Hlávkova mostu by si zasloužila provértit nebo zpracovat podrobnější studii. Zcela nepřijatelný je pro nás návrh obrovského „chrámu konzumu“ mezi budoucí železniční stanicí Bubny a stávajícím objektem Argentinské hvězdy (aktuálně Artgen). Tento trojblok (na hlavním výkresu - regulace na str. 72 studie označený jako BII-2 a BII-4) požadujeme rozčlenit a novou ulici mezi bloky lépe navázat na

Tusarovu ulici. Studie dále předpokládá úplné prostavění bloků při Argentinské ulici (BII-2, BII-4, BIII-2, 4, 6 a BIII-10). Zde požadujeme nezastavěnou plochu vnitrobloku alespoň 15 %. V území dnešní teplárny (C IV) požadujeme zachovat veškeré památkově chráněné objekty včetně vodárny a celkově snížit plochu i podlažnost zástavby tak, aby lépe vynikla krása bývalé motorové elektrárny.

Územní studie nedostatečně reaguje na vývoj klimatické změny. V územní studii je nedostatek prostoru pro zelení na nezastavěném terénu s možností zasakování a zachycování dešťové vody. Ve stávajícím územním plánu je předpoklad bilance zeleně 388 679 m², zatímco studie navrhuje pouze 281 475 m² (viz studie str. 80). Dopravujeme prověřit možnosti vybudování retenčních nádrží a vodních prvků v souvislosti s návrhem inženýrských sítí pro rozvojové území. Chceme, aby bylo postupováno v souladu s vyhlášením klimatické nouze a by tak maximálně využít potenciál pro zelené střechy budov spolu se zelenými stěnami. Rozvojovou oblastí prochází nadregionální biokoridor, který je nyní nefunkční, a ve studii by měla být vyjádřena jasná snaha o obnovení územního systému ekologické stability. Zejména se jedná o větší odstup plánované výstavby od tělesa železnic v prostoru C IV Teplárna s dostatečným prostorem pro umístění stromořadí. Na vznášených šíři ulic se stromořadí

požadujeme studii, která prověří, zda nebude docházet k nahromadění zplodin v důsledku nedostatečného proudění vzdachu. Podjezdová výška stromů ve stromořadích činní 2,2 metru. Zde bychom uvítali podjezdovou výšku 3 metry. V územní studii také není zapracované nové parkoviště v ulici Jankovcově, kde budou ještě letos vysazené nové stromy.

Na závěr bychom chtěli ocenit otevřenosť zadavatele a snahu zapojit do připomínkového řízení odbornou i laickou veřejnost (kontejnery, komentované vycházky, prezentace i diskuze) a rovněž i odbornou péči Městské části Praha 7, a to jak při formulování zadání pro studii, tak při formulování připomínek ke studii, které měli možnost prostudovat a případně doplnit všechni zastupitelé MČ Praha 7. ●

Jiří Hejnic a Lukáš Tůma, zastupitelé TOP 09 – STAN

Piráti a Zelení Praha 7

Území Bubnů-Zátor vznímáme především jako přiležitost k propojení horních a dolních Holešovic v kompaktní městskou čtvrt. Současně se otevírají obrovské možnosti, jak založit novou čtvrt k příjemnému životu v době, kdy se adaptace na změny klimatu stává naléhavým

úkolem. Město pro život v 21. století musí být energeticky úsporné, s dostatkem zelených ploch, má maximálně využívat dešťovou vodu a myslit na potřeby dětí a seniorů. Mělo by se profilovat jako město tzv. krátkých vzdáleností, které je sociálně a kulturně pestré. Ve všech jeho částech by měl panovat vyvážený celodení a celonoční život, který zabraňuje lokálním zátěžím (ráno a večer ve špičkách dopravní zácpy, které jsou vystrídány městem duchů, jako to můžeme vidět např. na Budějovicke).

Návrh územní studie hodnotíme jako pozitivní v rámci významu k blokové zástavbě okolního města a trasování ulic, čímž na okoli navazuje a propojuje jej do jednoho většího celku. Přesto má ale obecné i konkrétní vady, na které je třeba v rámci veřejného projednání upozornit a požadovat jejich nápravu. Jsme rádi, že se podařilo za Prahu 7 zpracovat a schválit několik desítek zásadních připomínek, stejně tak si ceníme aktivit spolků i jednotlivců, kteří se do veřejné diskuse zapojili a formulovali své návrhy změn. Oceňujeme, že je celý proces schvalování studie transparentní a otevřený pro veřejnost. U takto velkého území s komplikovanou vlastnickou strukturou však nemůže probíhat korespondenční formou. Magistrát hl. m. Prahy měl ustanovit stáolu komisi pro transformaci Bubnů-Zátor, ve které by měli místo všichni aktéři – zástupci města i dalších majitelů pozemků spolu se zástupci místních občanských spolků a zúčastněné veřejnosti. Jen tak může dojít ke konsenzu na podstatných věcech, které ovlivní život nás všech v Praze 7.

Velkým problémem návrhu jsou především naddimenzované celkové kapacity zástavby, které neodpovídají charakteru Holešovic a Letné. Problematické je také řešení dopravy – navrhované vyústění Hlávkova mostu u Vltavské nemůže dobré fungovat, stejně tak jsou některé ulice navrženy v příliš úzkém profilu a bez dostatečné tramvajové obsluhy. Zásadně nesouhlasíme s navrhovaným obřím obchodním domem, jeho celkovou kapacitu je nutné snížit a obchodní plochy rozptýlit do přízemního parteru v budovách na celém území tak, aby z Argentinské mohla být skutečná městská třída. V území je také nedostatečně zastoupená zeleň, je potřeba přidat více zelených ploch a propojit Stromovku se Štvonicí do jednoho několikého pásu. Zelené střechy na všech domech by měly být podmínkou. Nesmíme totiž zapomínat, že Praha 7 je nejteplejším místem v České republice, a to musí nová čtvrt reflektovat. Stěžejním bodem je také dostupné obecni bydlení, které by mělo být procentuálně vyváženo, aby se omezily investice do spekulací s byty a gentrifikační čtvrti. V současnosti také vidíme určité vakuum ve společensko-kulturních prostorech, které by se staly přirozeným místem setkávání obyvatel, což nelze naplnit pouze budovou filharmonie a Památníkem ticha. Měli bychom využít potenciál a ambici Prahy 7 být tzv. art districtem. Praha je světová metropole a její obyvatelé by měli mít vysoké nároky na podobu svého města.

Na závěr je nutné uvést, že po skutečnou vymahatelnost územní studie je nutné ji po zpracování připomínek projednat a schválit v režimu regulačního plánu. ●

Ondřej Mirovský, Zelení Praha 7, Iveta Lysoňková, Piráti

ODS

Územní studie jako celek je podle mého názoru kvalitní návrh, který dává promyšlený základ pro vznik fungující městské čtvrti. Zá stavba rozložená do městských bloků, jasně definovaná uliční síť, centrální park, zapojení dominant, jako je koncertní sál na Vltavské, Památník ticha nebo holešovická elektrárna, vznik dopravního terminálu na Vltavské, revitalizace a zprůchodnění železničních tratí, podzemní garáže pro rezidence, to všechno jsou její silné stránky. Ocenit lze ale i řadu dalších, méně výrazných úprav.

Na říjnovém veřejném projednání upozornil zástupce Institutu plánování a rozvoje, že výsledná podoba návrhu je kompromisem mezi vizi města a zájmy vlastníků pozemků.

To je patrné hlavně na maximalistickém využití území. Současný územní plán počítá v Bubnech-Zátořech se zhruba jedním milionem metru čtverečních hrubé podlahové plochy. Územní studie se ale blíží téměř ke dvojnásobku této plochy. Tento fakt se mimojiné propisuje i do předpokládaného počtu nových obyvatel (25 tisíc) a pracovních míst (35 tisíc). Dostávám se tím k problému, který vznímám jako velmi podstatný.

Nejsem spokojený s navrženým řešením automobilové dopravy. Studie předpokládá, že hlavní tah nadále povede z Hlávkova mostu přes Argentinskou na most Barikádníků.

Provoz v Bubenské ulici má být spíše tlumený, dříve zvažovaná Brazilská třída v návrhu není. Argentinská tedy zůstane hlavní dopravní tepnou, která ponese naprostou většinu zátěže se všemi negativy pro obyvatele okolních domů. Minimálně doby, než bude dokončen vnitřní a vnější okruh. Ozelenění třemi stromořadími prostor ulice zpříjemní, ale i tak bude mít kvůli intenzitě dopravy daleko ke klidné městské třídě.

Řešením by mohlo být stažení tranzitní dopravy do zahoubeného tubusu s tím, že povrchová cesta zůstane určena pro místní dopravu. Prověření této varianty jsem předložil v připomínkách k územní studii.

Druhou zásadní připomínce mám ke koncepci veřejných prostranství. Jak jsem napsal, kvitují myšlenky náměstí u plánovaného koncertního sálu na Vltavské i u Bubenského Památníku ticha či u holešovické elektrárny nebo rozsáhlý centrální park. Veřejné prostranství mi ale chybí tam, kde bude nová čtvrt přilehlá k původní zástavbě dolních Holešovic. Za řešení považuji omezit rozsah plánovaného obchodního domu, který má vzniknout na prostoru tří městských bloků (!). Jeden z nich je podle mého názoru správně nahradit kvalitním veřejným prostorem. Menší hezkým náměstím, s jakým se ke škodě místních občanů ve východní části nové čtvrti v bezprostředním okolí Argentinské ulice bohužel nepočítá. Také tuto změnu jsem zpracoval do svých připomínek k územní studii. ●

Tomáš Bartovský, předseda klubu zastupitelů ODS

PRAHA 7 SOBĚ

Přínosem studie je jednoznačně návrh blokové městské struktury, která propojuje Letnou a Bubny s Holešovicemi. Cílem však musí také být, aby zde vzniklo skutečné město, a nikoli jen sestava monofunkčních budov. Proto je třeba důsledně trvat jak na promyšlené parcelaci, tak na různorodé funkci jednotlivých objektů, která prozatím ve studii příliš garantovaná není. Velikost bloků je v principu nastavena správně, avšak studie dostačně neřeší jejich vnitrobloky, které musejí více respektovat rostlý terén. Stejně tak je třeba důsledně realizovat stromořadí v ulicích a doplnit centrální park o zelené osy podél železnic, které zajistí jeho propojení se Stromovkou a vltavským nábřežím.

Navrženou kapacitu zástavby, která je dvojnásobná oproti platnému územnímu plánu, vnímáme jako problematickou. Jsme přesvědčeni, že snížení kapacity pomůže nejen novým Bubnům, ale i sousedním čtvrtím, které by v případě naddimenzované kapacity byly ohroženy tranzitní dopravou a dalšími negativními vlivy přehuštěné zástavby. Neméně problematická je i výšková regulace nové čtvrti, se kterou PRAHA 7 SOBĚ v navržené podobě nesouhlasí. Jsme přesvědčeni, že bloky, jejichž výška se pohybuje mezi šesti a osmi nadzemními podlažími, mohou být doplněny lokálními akcenty, avšak nikoli o výšce čtyř podlaží, ale pouze dvou. Zásadně nesouhlasíme s navrženými výškovými stavbami, které mají mít dle studie 18-23 podlaží, a trváme na maximální výšce 14 podlaží pro všechny případné dominanty v území.

Za velmi problematický považujeme návrh rozsáhlého obchodního centra vedle Bubenškého nádraží, které by v navržené podobě ohrozilo existující zavedené obchody v celé Praze 7. Navrhujeme proto jeho rozdělení na několik městských bloků a omezění kapacity na úroveň, která je adekvátní pro nové vznikající část Prahy 7. V rámci připomínek jsme vyjmenovali lokality, jejichž struktura se musí zkvalitnit nebo výrazně proměnit. Jedná se zejména o lokalitu Pražské teplárenské, kde je navržena naddimenzovaná bloková a výšková zástavba do těsného sousedství řeky. Výstaviště a Stromovky, Bubenškou ulici, kterou je mezi Vltavskou a Veletržní třebou rozšířit na 30 metrů a lépe vyřešit její severní vyústění, nebo Vltavskou, kde trváme na zrušení dálčinní křižovatky a vzniku městského nábřeží.

Přes tyto sporné momenty je PRAHA 7 SOBĚ přesvědčena, že se jedná o zatím nejnadějnější pokus o komplexní řešení území a že se studie v případě zapracování výše zmíněných připomínek může stát základem pro vznik nové městské čtvrti. ●

Richard Biegel, zastupitel za PRAHA 7 SOBĚ a předseda komise rozvoje

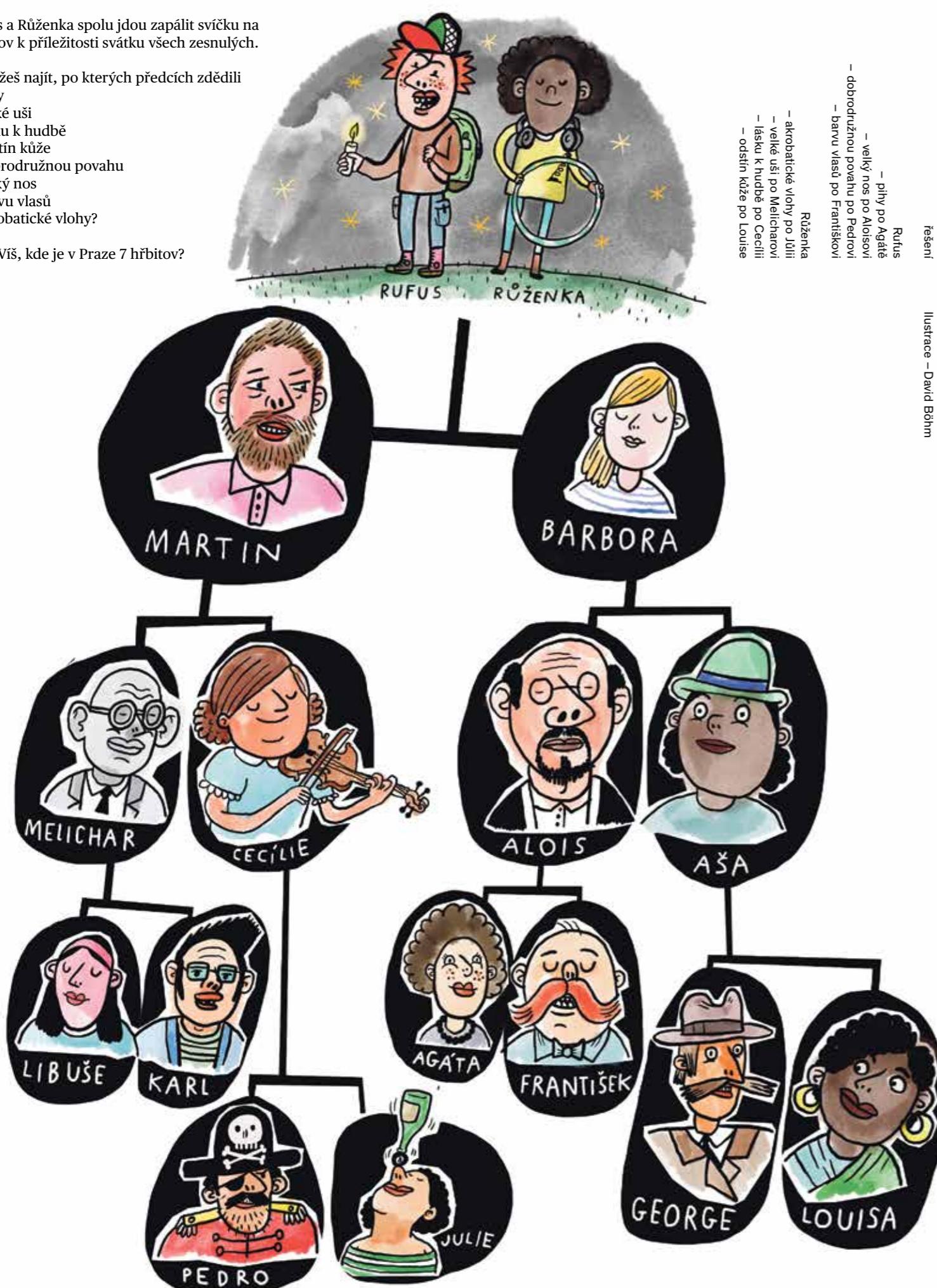
Po kom jsem?

Rufus a Růženka spolu jdou zapálit svíčku na hřbitov k příležitosti svátku všech zesnulých.

Dokážeš najít, po kterých předcích zdědili

- pihy
- velké uši
- lásku k hudbě
- odstín kůže
- dobrodružnou povahu
- velký nos
- barvu vlasů
- akrobatické vlohy?

P.S.: Víš, kde je v Praze 7 hřbitov?

Hobulet listopad 2019

řešení Ilustrace – David Böhm

Hobulet listopad 2019

Smrtonosné pasti – žádné akční filmy, ale výstava více než 120 druhů známých i neznámých masožravek byla k vidění v botanické zahradě.

Více než stovka dětí ze základních a středních škol se sešla ve vodárenské věži na prvním zasedání Zastupitelstva mladých. Projekt navazuje na Studentské zastupitelstvo Prahy 7. Žáci budou za asistence lektorů přicházet s vlastními projekty, které postupně sami realizují.

Vodárenská věž získala v rámci Národní ceny za architekturu 2019 čestné uznání za rekonstrukci. Ve vitríně ocenění přibyla také stříbrná medaile ceny Národního památkového ústavu (NPÚ) Patrimonium pro futuro coby Zvláštní cena generální ředitelky NPÚ.

Trojský most za 1,3 miliardy oslavil páté narozeniny. Původně se uvažovalo, že ponese jméno Václava Havla.

Radnice vyhlásila programové dotace.

Radnice vyčistila a roztokem proti graffiti natřela lavičky a odpadkové koše v okolí kostelů sv. Klimenta a sv. Antonína.

Stěna na Vltavské má novou výzdobu.

Ve Stromovce vyvrcholily oslavy Dne stromů.

„Lokalita pražského Stalina je celosvětově známá jako místo s jedním z nejhezčích výhledů na Prahu, jako místo pro zábavu i odpočinek a jako legendární místo pro skateboarding. Nechceme, aby toto místo a jeho jedinečný genius loci byly zničeny výstavbou či jakoukoliv zásadní přeměnou,“ stojí v petici za záchranu Stalina, kterou má již k dispozici magistrát. Svým podpisem ji podpořilo téměř 18 tisíc lidí.

Historii areálu holešovické tržnice připomněla výstava Skleněná stěna malířky a ilustrátorky Toy Box v kulturním prostoru Jatka78. Autorku inspiroval výrok hudebníka Paula McCartneyho: „Kdyby jatka měla stěny ze skla, stal by se vegetariánem každý.“

Od požáru Průmyslového paláce uplynulo již 11 let.

U budoucího Památníku ticha si lidé bubnováním připomněli deportace pražských Židů v roce 1941. Jedná se o tradiční veřejný happening, který má narušit ticho mlčící většiny.

Na mistrovství světa v bojových sportech v Düsseldorfu zazářili karatisté z klubu Karate Letná. V individuálních i týmových kategoriích získali celkem 12 titulů, pět druhých a jedno třetí místo. Nejmladší a zároveň trojnásobným mistrem světa se stal osmiletý Tomáš Horký. Nejnáročnějšími zápasami si pak prošel karatista Samuel Foldyna. Všem gratulujieme!

Automobil o hmotnosti asi 3,5 tuny testoval odolnost Stalinova pomníku, na základě výsledků pak magistrát zpřístupnil jeho nadzemní prostory. Z okolí metronomu zmizel plot, uzavřena ale zůstává vnitřní část objektu a pokračují práce na finálním statickém posudku.

Bazén na Výstavišti byl z důvodu rekonstrukce do odvolání uzavřen, na Sedmičce nám tak k plavání zbývá už jen Vltava.

Budoucí podobu nové čtvrti v Bubnech mohl do 15. října svou připomínkou ovlivnit každý z nás.

V zoo se narodila mláďata varanovce bornejského, kterého herpetologové nazývají svatým grálem.

Kouzlo zálohovaných kelímků objevili provozovatelé občerstvení u Letenského zámečku. Z jednorázového plastu se v této restauraci s výhledem na Prahu už nenapijete.

Psalo se před 110 lety (Karlínské listy, 1909)

Novinka pro VII. část Prahy. Velkokavárna „Belcredi“ stala se nyní po svém znovuzřízení a uměleckou výzdobou zvláštností našeho předměstí. Jest vyzdobena krásnými barevnými pohledy z díla „Letem Českým Světem“ a jinými uměleckými reprodukcemi. Zvláště upoutá pozornost hostů velký obraz 250 x 150 „Pohled z mostu císař Františka Josef (v Eliščině třídě) na Hradčany“. Kavárna byla otevřena dnes v poledne.

Radnice vypsala výběrové řízení v hodnotě 40,7 milionu korun na kompletní opravu vybydleného domu v Dobrovského ulici.

Ovocnáři, výrobci cideru a moštů nebo štrúdlů, džemů a dalších jablečných dobrot se sešli v holešovické tržnici.

Až na 43 druhů ryb, které údajně žijí ve Vltavě, si mohli počítat účastníci rybářského závodu na Štvanici.

Abychom stihli Hobulet vytisknout, musí mít uzávěrku už v polovině měsíce. Proto na této stránce mohou chybět některé zprávy, které by si zveřejnění také zasloužily.

POHŘEBNÍ ÚSTAV HL. M. PRAHY

Přispěvková organizace hl. m. Prahy

Poskytujeme kompletní služby v pohřebnictví na těchto adresách:

P - 8, Pobřežní 72, tel. č.: 222 861 120

P - 6, Národní Obrany 39, tel. č.: 233 340 227

P - 1, Staroměstské nám. 17, tel. č.: 224 826 455

www.pohrustav.cz

Generali je tu pro lidi.
A já také.

Ing. Irena Jeřichová
Váš osobní poradce
Tel.: 603 195 104
Ovenecká 4, Praha 7 - Letná

Provozovna zástupce Generali Distribuce a.s., člena Skupiny Generali.

Hostinec Na Kovárně / Kamenická 17
13. 11. 2019, 17:30

AŤ JE VÁŠ HLAS SLYŠET!

Chcete upozornit na problém ve svém okolí? Nevíte,
na koho se obrátit? Přijďte nám to říct! Zastupitelé ODS
jsou tu pro vás každou druhou středu v měsíci.
Společně řešení najdeme.

@odsp7 602 508 328

KOUPÍME VÁŠ ČINŽOVNÍ DŮM — ČI SPOLUVLASTNICKÝ PODÍL —

t: 603 247 875 = www.bytovedomy.cz

Hledáme nové kolegy a kolegyně
pro naši prodejnu

Praha-Holešovice, Centrum Stromovka

Prodavač/ka

NÁSTUPNÍ MZDA 25 500 Kč

28 500 Kč

MZDA PO 1. ROCE 26 500 Kč

MZDA PO 2. ROCE 27 500 Kč

35 HOD/TÝDEN

kariera.lidl.cz

inzerce

Lékárna
Pharmacentrum .....

Výhodné ceny v naší lékárně

Platnost nabídky: 28. 10. – 24. 11. 2019

Oscillococcinum®
30 dávek

- Prevence a léčba chřipkových stavů, jako jsou např. horečka, zimnice, bolest, hlavy, únavy a bolesti svalů.
- Bez věkového omezení.
- Může se užívat během těhotenství a kojení.

Homeopatický lék k vnitřnímu užití. Obsahuje Anas barbariae, hepatis et cordis extractum 200 K. Čtěte pečlivě příbalový leták.

705,-
589,-

Centrum A-Z
vánoční balení
100+30 tablet

- Kompletní multivitamin s minerály a stopovými prvky ve vánočním balení + měsíc užívání navíc.
- Doplňek stravy.

599,-
539,-
Pro členy klubu
519,-

GS Condron®
DIAMANT 120 tablet

- 1 600 mg glukosamin sulfátu v denní dávce a DIAMANT FORTESCIN®.
- Aesin pro správné prokřivení kloubů, vazů a šlach.
- Vitamin C pro tvorbu kolagenové sítě kloubních chrupavek a menisků.

Doplňek stravy.

832,-
679,-
Pro členy klubu
639,-

Klub Pharmacentrum
Odměňujeme za věrnost a přinášíme
spoustu akčních cen a výhod.

Cílem tohoto reklamního sdělení není podpora zvýšeného užívání léků. Doplňky stravy nahrazují pestrou stravu ani zdravý životní styl.

NUROFEN®
Pro děti, perorální
suspenze 100 ml

- Perorální suspenze pro děti již od 3 měsíců.
- Rychlá a účinná úleva od horečky a bolesti.
- Obsahuje dávkovačí stříkačku pro snadné a přesné dávkování.

139,-
109,-

Lékárna PHARMACENTRUM Holešovice
Plynární 1617/10, 170 00 Praha 7
Po-Čt 8-18h, Pá 8-17h

Pro každý den

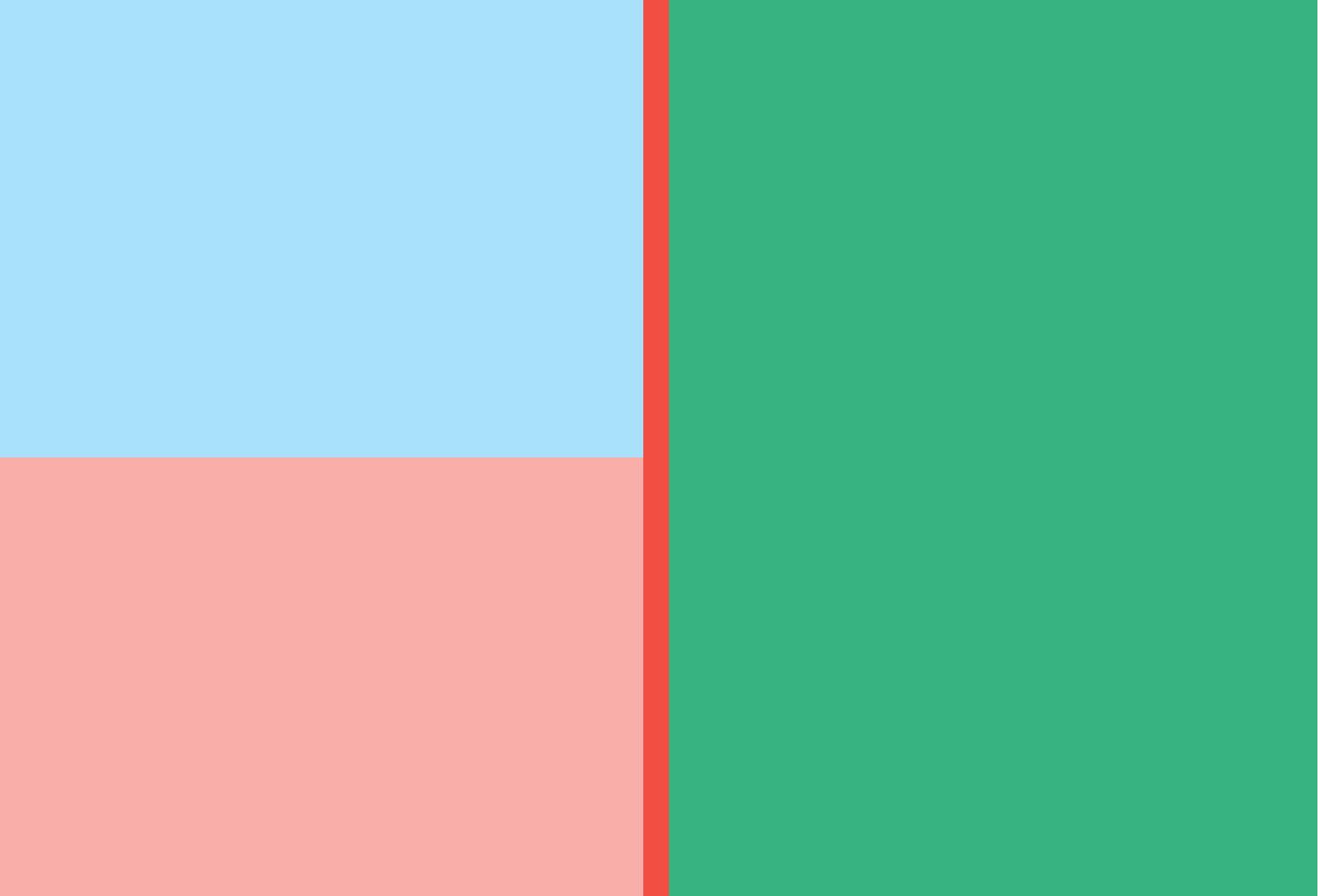
Centrum Stromovka otevře 21. listopadu!

Nově vzniklé nákupní, volnočasové a kancelářské Centrum Stromovka na Praze 7 v Holešovicích, otevře své dveře veřejnosti poprvé ve čtvrték 21. listopadu. Na ploše 15 700 m² nabídne více než 90 obchodů a služeb, ale také na 5 500 m² kancelářských prostor a 500 parkovacích míst, z nichž část bude vyhrazena pro obyvatele Prahy 7, kteří si je budou moci pronajmout.

Jde o první nákupní centrum, v jehož prostorách bude k dispozici zákazníkům také supermarket Lidl, který svým zákazníkům nabídne kvalitní potraviny v prostředí moderní prodejny.

Pro rodiče s dětmi zde bude hlídaný dětský koutek o rozloze 200 m² a zájemci o sport určitě rádi využijí fitness studio FITINN. Součástí centra je i PARKet – zóna nabízející zajímavé gastronomické koncepty. Téměř celé jedno patro je věnováno právě restauracím. Samozřejmostí bude porcelánové nádobí s nerezovými příbory. A vítání tu budou i domácí mazlíčci!

Více informací najdete na: www.centrumstromovka.cz

Dejte o sobě vědět v Hobuletu ● **Nejvyšší počet výtisků ze všech regionálních časopisů v Praze 7**
● **Každý měsíc přímá distribuce do schránek** ●
Kvalitní informační servis ● **70 % obyvatel Prahy 7 čerpá informace o dění na Sedmičce z Hobuletu**

(nezávislý průzkum organizace Schola Empirica)

Ceny inzerce
celostrana 31.000 Kč
1/2 strany 14.000 Kč
1/4 strany 5.700 Kč
1/8 strany 2.100 Kč

(Ceny jsou bez DPH)
Více informací o možnostech inzerce a slevách naleznete na
www.hobulet.cz nebo nás kontaktujte přímo na tel.: 220 144 185,
mail: lopezp@praha7.cz.